DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **8 str.** | Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w poł. Rękopisów Redakcja nie zwraca | Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza. Redakcja i Administracja: Toruń, Szeroka 11 | Konto czekowe P. K. O. Nr 160-315. Tel. Redakcji dzienny 402, nocny 211. Telefon Administracji 286 | Cena numeru w Toruniu i na prowincji gr. 20

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, telef. 214-94 — Gdynia, ul. 10 lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, Gdańska 4, tel. 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Mar. Piłsudskiego 4a, tel. 302.

Rok IV. **Toruń, wtorek 31 maja 1932** **Nr. 122**

Polska odpowiedzialna za pokój w Europie

jako zwierzchniczka Wolnego Miasta Gdańska

Alarmujące głosy całej prasy francuskiej w sprawie Gdańska

Paryż, (PAT). Cała prasa francuska zamieszcza artykuły, omawiające **sprawę incydentu polsko-gdańskiego**, jak również sprawę **naprężonych stosunków między Polską a Niemcami.** Artykuły takie ukazały się m. in. w **„La Republique“, „Le Petit Parisien“, „La Volontaires“, „L'Oeuvre“ i „La Victoire“.**

Zabierając głos na łamach **„Le Populaire“**, Leon Blum pisze, że **socjaliści zdają sobie sprawę z wielkości niebezpieczeństwa, jakie gromadzą się na granicy polskiej. Gdańsk przedstawia obecnie w miniaturze to, czem stałyby się całe Niemcy w razie tryumfu Hitlera.** Z chwilą rozwiązania **szturmowych** oddziałów, utworzyła **się armja kondotjerów** tembardziej niebezpieczna, że nie zależy od legalnej władzy i nie podlegająca żadnej odpowiedzialności. **Oddajmy** — pisze Blum — **choć raz sprawiedliwość Piłsudskiemu.** Polska zachowała **zimną krew** i panuje nad sobą, lecz nadejść może dzień, gdy nastąpią **wypadki**, których konsekwencje trudno będzie może opanować. Na co czeka rząd polski, zapytuje Leon Blum — z oddaniem tej sprawy do Ligi Nardów, a jeśli będzie dalej zwlekać, dlaczego Liga Narodów nie wystąpi z interwencją? Jest ona do tego podwójnie zobowiązana, bowiem z jednej strony jako decydująca w sprawach Gdańska, który rządzi się **pod jej bezpośrednią kontrolą,** z drugiej jako będąca **odpowiedzialną za pokój w Europie.** Gdańsk nie jest wszak tak odległy jak Mandżurja. Być może, że środki, któremi rozporządza Liga Narodów pozwalają jej być bardziej pewną siebie, niż na Dalekim Wschodzie.

Zamykając cykl korespondencji z Gdańska do dziennika **„Le Journal“**, Leo London podkreśla, iż nigdy jeszcze Liga Narodów nie była zmuszona dawać dowodu tak wielkiej czujności, jak obecnie będąc **obarczoną misją zapewnienia Gdańskowi wolności oraz narzucenia mieszkańcom tego miasta szacunku dla traktatów.** Nie chcąc alarmować naprężenia opinji publicznej — kończy London — należy jednak skonstatować, że **POKÓJ JEST NA ŁASCE PRZYPADKU.** Wystarczy, ażeby jakaś banda wtargnęła do korytarza. Wprawdzie **Polska odparuje cios energicznie i skutecznie,** należy się jednak zapytać, **na czem zatrzyma się ta awantura.**

Poważna sytuacja

Herriot o niebezpieczeństwie niemieckim na Wschodzie

Lyon, (PAT.). W tutejszym dzienniku „Le Democrate“ ukazał się wczoraj **artykuł Herriota** pod tytułem **„PAWAŻNA SYTUACJA“.** Herriot podkreśla **niepokojący stan Niemiec,** ogarniętych przez hitleryzm. **Szczególny niepokój** budzi **działalność Niemiec w stosunku do Gdańska.** Herriot pisze:

Opinja publiczna w Niemczech jest **przeciw Polsce stale podburzana,** jak gdyby chciano pewnego dnia istotnie zająć osławiony „korytarz“. Przygotowywana jest dyskusja w **sprawie granic wschodnich.** Tymczasem ministerstwo Reichswehry w dalszym ciągu domaga się **kredytów na budowę krążownika.**

Herriot oświadcza w zakończeniu, **że wobec sytuacji, która staje się z każdym dniem** poważniejszą w związku z dojściem do władzy pokolenia, opętanego przez różne formy nacjonalizmu, **Francuzi powinni wykazać umiar i rozsądek,** nie poddawać się mrzonkom i nie osłabiać się przez podział swych sił.

Kanclerz Bruening nie ustąpi

Po konferencji Hindenburga z kanclerzem

Berlin, (PAT). Prezydent Hindenburg, który powrócił wczoraj do Berlina, przyjął o godz. 11 **kanclerza Brueninga.** O przebiegu konferencji ogłoszony został następujący komunikat urzędowy:

Prezydent Hindenburg przyjął kanclerza Brueninga celem wysłuchania raportu o **całkowitej sytuacji politycznej.** Rozmowa kontynuowana będzie dziś o godz 12 w poł.

O rozmowie prezydenta Hindenburga z kanclerzem Brueningiem koła polityczne wyrażają się z **wielką rezerwą,** podkreślając przytem, że o **ustąpieniu kanclerza Brueninga w obecnej chwili niema mowy,** choćby ze względu na **konferencję lozańską.** Forma i zakres przewidzianej rekonstrukcji gabinetu pozostają narazie **kwestją** i zależeć będą od dzisiejszej rozmowy.

Pod sztandarem Federacji

Walny Zjazd delegatów Kół Okr. Pom. Z. O. R.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Toruniu w lokalu Federacji przy ul. Mostowej 6 walny Zjazd delegatów Kół Okręgu Pomorskiego Związku Oficerów Rezerwy.

Zjazd zaszczycił swą obecnością p. wojewoda pomorski **Kirtiklis,** oraz przedstawiciel dowódcy OK. VIII. p. **gen. Pasławskiego p. ppułk. Piwnicki.**

Zjazd zagaił dłuższem przemówieniem prezes Zarządu Okręgu Pomorskiego p. mjr. **Paluch.** Marszałkiem Zjazdu wybrano p. dyr. **Kornickiego.**

Referaty wygłosili, wiceprezes p. mjr. **Grzanka i p. mjr. Adamczyk.**

W drugiej części obrad odbyły się wybory Zarządu. Prezesem wybrany został jednomyślnie p. mjr. **Paluch.**

Szczegółowe sprawozdanie umieścimy w następnym numerze naszego pisma.

Herriot

Autor artykułu „Poważna sytuacja“, ma otrzymać misję utworzenia nowego gabinetu. Powyżej Herriot (po prawej stronie) opuszcza w towarzystwie b. premjera Tardieu'go pałac Elizejski po audjencji u prezydenta Lebruna.

Nieudany lot polski przez Atlantyk

Nowy Jork, (PAT.). Z Seattle (Stan Waszyngton) donoszą: Wkrótce **po powrocie lotnika Hausnera, na lotnisko Linden, inny lotnik Browne rozpoczął lot z zamiarem przebycia Oceanu Spokojnego i dotarcia do Tokio.** Startując, Browne musiał zwalczać wielkie trudności, przyczem **pozbył się znacznej ilości benzyny.** Wobec tego istnieje **obawa,** że może mu jej zabraknąć.

Londyn, (PAT.). Lotnik polski Stanisław Hausner, który wystartował wczoraj o godzinie 9 wieczorem według czasu europejskiego **na swym biało-amarantowym płatowcu „Rozmaryn“ do lotu przez Atlantyk, zmuszony był wskutek złego funkcjonowania motoru** zawrócić i **około godz. 3 nad ranem według czasu europejskiego wylądował na lotnisku w Linden,** z którego startował.

Londyn, (PAT). Nadeszła tu wiadomość, że lotnik Hausner **zawrócił z drogi nie tyle z powodu złego** funkcjonowania motoru, ale raczej **ze względu na groźny wicher i gęstą mgłę** co przy niezupełnie pewnem działaniu kompasu **uniemożliwiało mu dalszy lot.** W czasie lądowania w Linden **jedno ze skrzydeł uległo lekkiemu uszkodzeniu.**

Dalsze zaburzenia komunistyczne w Niemczech

Berlin, (PAT). W ciągu nocy ubiegłej doszło w Elberfeld do **zaburzeń komunistycznych.** Policja przy pomocy pałek gumowych rozpędziła demonstrantów, którzy **usiłowali wznieść barykadę i w tym celu poprzewracali latarnie.** Na ulicach miasta pojawiły się plakaty, wzywające policję do odmawiania posłuszeństwa swej władzy.

Wycieczka dziennikarzy warszawskich w Ciechocinku

Ciechocinek, (PAT). Od dnia wczorajszego bawiła w Ciechocinku **wycieczka dziennikarzy warszawskich w liczbie około 35 osób z prezesem Syndykatu Dziennikarzy red. Giełżyńskim na czele.** Wycieczce towarzyszył **dyr. dep. zdrowia dr. Piestrzyński.** W dniu wczorajszym członkowie wycieczki zwiedzili **nowoczesne urządzenia kąpielowe, basen itd.** Wczoraj nastąpiło **uruchomienie basenu.** O godzinie 17 dziennikarze udali się w drogę powrotną do Warszawy.

Wystawa Legjonowa w Rybniku

Rybnik, (PAT.). Otwarto tu wczoraj **pierwszą na Śląsku największą z urządzonych dotychczas w Polsce Wystawę Legjonową i Powstańczą.** Wśród wielu interesujących eksponatów wyróżniają się **cenne zbiory Marszałka Piłsudskiego.**

Uroczyste otwarcie instytutu radowego im. Curie-Skłodowskiej

przy udziale p. Prezydenta Rzplitej i p. Curie-Skłodowskiej

Warszawa, (PAT.). W dniu wczorajszym o godz. 12 w poł. **w obecności przybyłej z Paryża znakomitej uczonej polskiej p. Skłodowskiej-Curie** odbyło się **uroczyste poświęcenie i otwarcie instytutu radowego jej imienia,** mieszczącego się przy ul. Wawelskiej nr. 15. Na uroczystość przybyli **p. premjer Prystor, pp. ministrowie W. R. i O. P. Jędrzejewicz, komunikacji i robót publ. Kuehn, spraw zagr. Zaleski, przemysłu i handlu Zarzycki, poczt i telegr. Boerner, posłowie i senatorowie z marszałkiem Senatu Raczkiewiczem, ambasador francuski Laroche, profesorowie wyższych uczelni z rektorem uniwersytetu warszawskiego Łukasiewiczem, rektor politechniki warszawskiej Pszenicki, szef centrum wyszkol. sanit.,** przedstawiciele władz państw., samorządowych, **towarzystw naukowych, prasy itd.** W parę minut po godz. 12 przybył **p. Prezydent Rzplitej** w otoczeniu członków domu wojsk. i cyw. Uroczyste posiedzenie zagaił **dziekan wydziału lekarskiego uniwersytetu warszawskiego prof. Paszkiewicz — prezes towarzystwa instytutu radowego,** który powitał p. Prezydenta Rzplitej, członków rządu i gości, poczem aktu poświęcenia instytutu dokonał **ks. biskup Szlagowski,** wygłaszając okolicznościowe przemówienie. W dalszym ciągu obecni wygłosili kilka przemówień, na które odpowiedziała pani **Skłodowska-Curie,** dziękując tym wszystkim, którzy przyczynili się do budowy instytutu. Po uroczystem otwarciu **p. Prezydent Rzplitej** w towarzystwie p. Skłodowskiej Curie, członków rządu, marszałka Raczkiewicza i gości **zwiedził instytut,** poczem **w ogrodzie odbyło się uroczyste sadzenie drzewek.** Pierwsze drzewko zasadził **p. Prezydent Rzplitej,** następne zaś **p. Skłodowska-Curie.** O godz. 17,40 przy ul. Freta nr. 16 w domu, w którym przyszła na świat p. Skłodowska-Curie, odbyło się uroczyste odsłonięcie **tablicy pamiątkowej.**

p. Curie-Skłodowska na Zamku

Warszawa, (PAT.). W dniu wczorajszym o godz. 18,30 **p. Prezydent Rzplitej podejmował na Zamku herbatką p. Skłodowską-Curie** która przybyła w towarzystwie dyrektora **instytutu radowego w Paryżu prof. Regaud i dyr. instytutu radowego w Warszawie dr. Łukaszczyka.** W przyjęciu **wzięli udział członkowie rządu z premjerem Prystorem, korpus dypl., posłowie, senatorowie i in.**

„Innych dróg nie widać”

Od pewnego czasu zaobserwować można pewne złośliwe manewry grup opozycyjnych na terenie sprawy bezrobocia, przyczem szczególną ruchliwość wykazuje z jednej strony komunizujące skrzydło P. P. S., a z drugiej ... „narodowy“ Obóz Wielkiej Polski.

Inspirowane w bieżącym roku przez opozycję strajki powszechne w kraju wykazały niemal całkowite bankructwo wpływów partyjnych wśród warstw **pracujących.** Zainicjonowana zaś i bardzo wydatnie poparta przez rząd akcja pomocy **bezrobotnym,** prowadzona od listopada ub. roku do kwietnia b. roku, udaremniła w dużym stopniu zamierzenia wszelkiego rodzaju wywrotowców także i wśród rzesz bezrobotnych.

To też ugrupowania opozycyjne tem skwapliwiej postanowiły wykorzystać obecny moment chwilowego ograniczenia pomocy rządowej i częściowego zawieszenia działalności Komitetów Pomocy. Powiedzmy wyraźnie: — **przykrą i ciężką sytuację nieszczęśliwych i spokojnych ludzi postanowiono wyzyskać dla partyjnych celów walki z rządem.**

Trzeba bowiem być bardzo naiwnym, by choć na chwilę przypuszczać, że organizatorom ulicznych awantur i starć z policją oraz **ich poplecznikom** istotnie chodzi tylko **o dolę bezrobotnych.**

Sojusznicy partyjni podzielili sobie rolę. Komunizujący panowie z P. P. S. wzięli na siebie „technikę“, — zaś panowie O. W. P. ... „propagandę“.

Pierwsi, zapomocą **niezgorzej opłacanych agentów,** podburzają i prowokują masy do czynnych wystąpień, — drudzy zaś przez prasę i młodocianych bojówkarzy podtrzymują „gorące nastroje“ wśród bezrobotnych, niedwuznacznie dając do zrozumienia, że wszelką „winę“ za ich dolę przypisać należy „sanacji“ i że wystarczy tylko usunąć znienawidzony rząd, a sytuacja „zmieni się zaraz na lepsze“.

Oczywista, że wszystko co robi rząd i obóz prorządowy w kierunku złagodzenia skutków tej powszechnej klęski, jest — zdaniem pp. opozycjonistów — „złe i nieskuteczne“.

Zdawaćby się jednak mogło, że po tego rodzaju inwektywach pod adresem „sanacji“ — pp. publicyści z O. W. P. wskażą zrozpaczonemu bezrobotnemu jakieś „lepsze i skuteczniejsze“ środki walki z bezrobociem. Utartym jednak obyczajem endeckim — **mądrość „narodowa“ kończy się tam, gdzie od frazesów trzeba przejść do realnych wskazań.**

W czołowym pomorskim organie „obozu narodowego“ można było wyczytać takie oto salomonowe i prorocze wskazania: — „**Ggdyby** nastąpiło **jakieś** ożywienie życia gospodarczego, to fala bezrobotnych opadłaby, znajdując samorzutnie ujście w pracujących zakładach i przedsiębiorstwach ... Społeczeństwo ... musi w sobie znaleźć wystarczające siły, by odwrócić i złagodzić groźne niebezpieczeństwo, kryjące się w rozgorączkowanem zagadnieniu bezrobocia. Wierzymy w zdrowe instynkty bezrobotnych, wierzymy w naród i dlatego sądzimy, że zwycięży dobra sprawa ...“

A więc „gdyby“, „jakieś“ i „wierzymy“ — oto takie mają być „narodowe“ czarodziejskie środki walki z bezrobociem!

Aby nas nikt nie posądzał o złośliwość, sięgnijmy do skarbnicy wszelkich „narodowych“ natchnień i źródła „narodowej“ mądrości, — do Romana Dmowskiego. Twórca O. W. P. i naczelny ideolog obozu „narodowego“ ogłosił niedawno cykl artykułów p. t. „Istota obecnego kryzysu“. M. in. czytamy tam: — „Likwidacja znacznej części wielkiego przemysłu, która nas tu zajmuje, bezpośrednio pociąga za sobą olbrzymie skutki. Najstraszniejszym z nich są te miljony bezrobotnych, które szybko rosną zwłaszcza w najbardziej uprzemysłowionych krajach. Jest to **klęska, na którą niema ratunku:** —nie zdaje się, żeby długo można było radzić sobie z nią temi sposobami, których się dziś używa. **Innych zaś dróg nie widać ...“**

Oto nagi endecki program walki z bezrobociem, oto „lepsze i skuteczniejsze środki“, jakiemi „narodowy“ sojusznik komunizującej lewicy P. P. S. ludzi bezrobotnych: — **niema ratunku ani nie widać innych dróg** niż te, które stosuje rząd polski!

Nieszczerość i demagogja obozu „narodowego“ nie kończy się jednak na tem.

Kiedy w ub. roku rząd przystąpił do szeroko zakrojonej akcji walki z bezrobociem, przewidującej z jednej strony rozszerzenie zatrudnienia i podtrzymanie prac doraźnych, z drugiej daleko idącą pomocą w naturze, — wówczas trzeba było zaapelować do społeczeństwa o ofiary na ten cel.

Rząd przedstawił kilka projektów uzyskania przez przymusowe opodatkowanie odpowiednich funduszów na realizację planu walki z bezrobociem.

Tymczasem projekty rządowe spotkały się wówczas natychmiast z gwałtownym oporem ze strony dzisiejszych „czułych“ opiekunów rzeszy bezrobotnych. Bo przypomnijmy sobie tylko, kto to **sabotował inicjatywę rządu,** kto **paraliżował działalność Komitetów Pomocy bezrobotnym,** jeśli nie obóz „narodowy“ i jego komunistyczno-socjalistyczni „przyjaciele“?

O tym fakcie — dziś, przy rozważaniu „rogorączkowanego zagadnienia bezrobocia“, zapominać nie wolno. Taki np. Miejski Komitet Pomocy bezrobotnym w Toruniu zdążył w ciągu niemal półrocznej swej działalności zebrać w mieście aż ... 45.000 złotych na walkę z bezrobociem i to głównie z ofiar sfer urzędniczo-pracowniczych. A jakieżto heroiczne boje muszą się toczyć w Radzie Miejskiej Torunia, gdy chodzi o zdobycie koniecznych środków na pomoc bezrobotnym!

Pozostające pod wpływem O. W. P. Stronnictwa Narodowego sfery z całych sił bronią się przed każdem, najbardziej nawet uzasadnionem i usprawiedliwionem świadczeniem na rzecz bezrobotnych.

Bezsprzecznie łatwiej jest wzywać „do zmiany“ i łatwiej jest pisać czy krzyczeć o rozpaczy bezrobotnych, **niż dać potrzebną gotówkę.**

A jednak **środki muszą się znaleźć, a dać je muszą w pierwszym rzędzie ci, którzy, mając na ustach frazesy o igraniu z ogniem, najsilniej dotąd opierali się świadczeniom na rzecz bezrobotnych.**

Dobra sprawa musi zwyciężyć!

Este.

Sowiecka gwiazda nad Niemcami

Krwawe zajścia w okręgu przemysłowym

Z terenu przemysłowego **Niemiec zachodnich** nadchodzą alarmujące wiadomości o **krwawych starciach i rozruchach, zainscenizowanych przez komunistów.** W Kolonji tłum bezrobotnych pod wodzą komunistów zaatakował policję, która odpowiedziała strzałami. Szereg demonstrantów jest ciężko rannych. Również do zaburzeń i starć między hitlerowcami **a** komunistami doszło w **Rheydt-Gladbach,** gdzie kilku komunistów odniosło ciężkie rany. Tak samo **z Dortmundu, Düsseldorfu i Recklinghausen** donoszą o wykroczeniach bezrobotnych, którzy splondrowali sklepy z żywnością.

Podczas ostatniej demonstracji politycznej **w Lipsku,** w której udział wzięło około **4.000 komunistów,** poszczególni mówcy, poddając druzgocącej krytyce działalność hitlerowców, gwałtownie atakowali **niezdecydowaną (?) politykę Rządu Rzeszy** i narodowych socjalistów w stosunku do następstw wojny światowej. **„Jesteśmy jedynymi,** oświadczył poseł komunistyczny Selbmann, którzy na swoim sztandarze wywiesili hasło stanowczej walki **o wolność uciemiężonych Niemiec, podarcie dyktatu wersalskiego** oraz niepłacenie dalszych odszkodowań wojennych“.

Przemówienie to niezbicie dowodzi, że w **akcji rewizjonistycznej, zmierzającej do obalenia traktatu wersalskiego, komuniści niemieccy idą w jednym szeregu z nacjonalistami i hitlerowcami.**

W Gdańsku, po zakończeniu jednego z zebrań hitlerowskich, z **powodu okrzyków na cześć Moskwy,** wzniesionych przez przybyłych na zebranie komunistów, doszło do ogólnej bójki. Jedną osobę ciężko raniono nożem. Zajście zlikwidowała policja.

Anglji zagraża strajk węglowy

Nowa ustawa wywołała protest górników

Izba Gmin rozpoczyna dyskusję nad nową ustawą węglową, którą rząd zgłosił w parlamencie. Według informacji prasy, ustawa zawierać ma trzy zasadnicze punkty: 1) przedłużenie systemu kontyngentowania na okres 5 lat; 2) przedłużenie na okres nieograniczony 7½ godzinnego dnia pracy; 3) przedłużenie na okres 1 roku obecnych płac w górnictwie. Ten ostatni punkt wywołał w kołach **górników bardzo silną opozycję.** Żądają oni, aby płace górnicze ustabilizowano na czas nieograniczony tak, jak i 7½ godzinny dzień pracy. W związku z tą kwestją związek górników angielskich zwołał na najbliższy wtorek **konferencję ogólno-krajową.** Zajmie się ona omówieniem akcji przeciwko ustawie rządowej, która, zdaniem górników, daje korzyści jedynie właścicielom kopalń a nie górnikom.

Min. handlu Runciman odbył w ub. tygodniu konferencję z właścicielami kopalń, których stanowisko nie uległo żadnej zmianie. Wobec powyższego należy się obawiać, że, o ile przed uchwaleniem bill'u nie będzie uzyskana zgoda górników, może wybuchnąć strajk węglowy.

Opinja rumuńska o planach Hitlera

„Independance Roumain“, organ największych rumuńskich stronnictw politycznych, w artykule „Niebezpieczeństwo niemieckie“, wskazuje w sposób dobitny, jak wielkiem niebezpieczeństwem dla pokoju świata jest zwycięstwo Hitlera. Według dziennika rumuńskiego nie ulega wątpliwości, że istnieje ścisła współpraca między *Hitlerem a rządem Rzeszy,* a nadto jasnem jest, że władza cywilna właściwie złożyła już broń, dając w ten sposób wolne *pole anarchji.*

„Independance Roumain‘ twierdzi, że skoro Hitler dojdzie już ostatecznie do władzy, to starać się będzie za pomocą konfliktu zewnętrznego odwrócić uwagę kraju od wypadków wewnętrznych. Rzecz prosta, że chodzi tu o Gdańsk i Pomorze polskie, przyczem oddziały niemieckie przygotowane już na granicy do ataku *czekają tylyo znaku do napadu.* A więc — kończy dziennik — opinja rumuńska uprzedzona już o niebezpieczeństwie, jakie grozi naszej sojuszniczce Polsce, winna się mieć na baczności w tym ciężkim okresie, jaki nadchodzi.

Niepoważne uchwały

W związku z wiadomością, podaną przez pismo berlińskie „12 Uhr Blatt“ o rzekomej demarche posła Rzeczypospolitej w Berlinie, dr. Wysockiego wobec rządu niemieckiego na temat ostatniej uchwały komisji spraw zagranicznych Reichstagu, dowiadujemy się, że specjalnego wystąpienia w tej sprawie nie było, bowiem rząd polski *nie przywiązuje wagi do uchwał, opartych na podobnie niepoważnych i tendencyjnych wiadomościach.* Jedynie przy sposobności rozmów z rządem niemieckim na inne tematy, sprawa uchwały komisji Reichstagu została przykładowo przytoczona *jako moment drażniący niepotrzebnie opinję publiczną.*

5 i pół miljona bezrobotnych w Niemczech

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w niemieckich urzędach pośrednictwa pracy wynosiła na 15 maja rb. 5.675.000 osób, czyli spadła w stosunku do stanu z końca kwietnia zaledwie o 64 tys. Spadek berobocia od połowy marca rb. wynosi 454.000 osób, podczas gdy w roku ubiegłym do połowy lutego, w którym to okresie natężenie bezrobocia (podobnie jak w roku bieżącym w marcu) była największe — wyrażało się cyfrą 780.000 osób.

Ucieczka złota ze Stanów Zjednoczonych

„Vossische Zeitung“ donosi, że w ciągu 3 miesięcy r. b. Stany Zjednoczine straciły *272 miljn. dolarów złota.* W samym tylko maju odpływ złota wyniósł *153,8 miljn. dolarów.* W związku z projektem sen. Wagnera w sprawie 2,3 miljn. dolarów na pomoc bezrobotnym, należy się liczyć z nowemi poważnemi odpływami złota. Jednocześnie „Financial News“ donosi, że nastąpił dalszy silny odpływ złota ze Stanów Zjednoczonych, a mianowicie w dniu 25 bm. wywieziono złota na 20,4 *milj. dolarów,* nie licząc wywozu niewidzialnego tj. złota ulokowanego na rachunkach Rarmarket na rzecz zagranicy, wynoszącego 3 i pół miljn. dolarów. Celem powstrzymania tak szybkiego odpływu złota wydane zostały nowe przepisy dla towarzystw asekuracyjnych, zabraniające ubezpieczania większego transportu złota jak na 8 miljn. dolarów, odbywającego się jednym statkiem.

Drakońskie oszczędności w administracji państwowej

Urzędnicy amerykańscy mają pobierać 11 pensyj rocznie

Wedle opinji najpoważniejszych znawców zagadnień finansowych i walutowych dalsze kształtowanie się kursu dolara amerykańskiego zależy w pierwszym rzędzie od tego, czy rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn. zdoła pokryć **rosnący deficyt budżetowy.** Wobec wielkiego zainteresowania szerokich kół społecznych kursem waluty amerykańskiej i ewentualnemi planami inflacyjnemi, które doprowadzićby musiały do załamania się kursu dolara, miarodajne koła amerykańskie w Warszawie informują o tem, w jaki sposób rząd amerykański zamierza w najbliższym czasie **zmniejszyć deficyt budżetowy.**

Udzielone informacje przedstawiają się niezmiernie ciekawie. Prezydent Hoover przedłożył komitetowi ekonomicznemu kongresu projekt ustawy, dotyczącej wprowadzenia **drakońskich wręcz oszczędności** w administracji państwowej. Główne punkty proponowanego projektu ustawy są następujące:

Wprowadzenie **5-ciodniowego tygodnia pracy** dla urzędników i funkcjonarjuszów państwowych, pracujących za wynagrodzeniem **miesięcznem** — jeden miesiąc w ciągu roku bezpłatnego urlopu (czyli 11 tylko **pensyj** rocznie dla urzędnika);

zawieszenie awansów tak **automatycznych,** jak z wyboru **na przeciąg jednego roku;**

zawieszenie na przeciąg jednego roku **mianowania** urzędników na **stanowiska wakujące;**

spensjonowanie urzędników, którzy osiągnęli granicę wieku, przy **nieobsadzeniu wakansów w ten sposób stworzonych;**

zawieszenie **wynagrodzeń dodatkowych za prace nocne oraz poza godzinami urzędowemi;**

ograniczenie zapomóg, dawanych weteranom wojny światowej;

reorganizacja służby w poszczególnych gałęziach administracji, celem uniknięcia podwójnej pracy ze specjalnem uwzględnieniem robót publicznych, służby zdrowia, **administracji** personalnej, marynarki handlowej i oświaty publicznej.

Przez wprowadzenie w życie tej ustawy prezydent Hoover spodziewa się osiągnąć oszczędności na sumę **250 miljonów dolarów.** Ustawa znajduje się obecnie w komisjach i w najbliższym czasie będzie dyskutowana na plenum.

Rachunek dolarowy w Polsce

Dwa miljony dolarów lekkomyślnych strat

Jedną z najważniejszych przyczyn rozpowszechnienia się waluty dolarowej w Polsce **jest brak** uświadomienia społeczeństwa co do **strat**, jakie to zjawisko wywołuje oraz **niebezpieczeństw**, jakiemi takie rozpowszechnienie **grozi poszczególnym posiadaczom dolarów. Poza** niebezpieczeństwem spadku kursu dolara, posiadacze tej waluty, którzy przechowywują banknoty u siebie w domu, a więc zatrzymują swe oszczędności w gotówce, tracą **corocznie pokaźne zyski.** Dla gospodarstwa narodowego zyski te stanowią ogromne sumy, które są **bezprodukcyjnie** zmarnowane. Gdyby posiadacze dolarów potrafili wyciągnąć ze swych oszczędności chociaż 4 proc. zysków w stosunku rocznym, to bogactwo kraju i poszczególnych obywateli zwiększyłoby się corocznie **o sumę około 2 miljonów dolarów.** Suma ta w obecnych warunkach przepada bezpowrotnie.

Przeprowadzone przez biuro ekonomiczne Banku Polskiego obliczenie za czas od połowy 1924 r. do końca 1931 r. wykazało, że w rynek wewnętrzny kraju wsiąknęło, omijając Bank Polski **zgórą 50 miljn. dolarów.** Suma ta przedstawia **właściwy nadmiar pieniądza dolarowego** w Polsce. Poza przechowywaniem tak znacznej sumy dolarów przez nasze społeczeństwo, drugą silną podstawą obiegu tej waluty w Polsce są bankowe wkłady dolarowe, które **zmuszają** nasze banki do prowadzenia swych **operacyj** w dolarach. Ścisłych danych o wielkości wkładów dolarowych nie posiadamy. Zestawione okólną drogą obliczenie wkładów dolarowych w bankach wykazało **sumę ca. 68 miljn.** dolarów. Suma ta stanowi tylko część ogólnej sumy zobowiązań dolarowych, ciążących na polskim rynku. Bankowe wkłady dolarowe ugruntują rozpowszechnienie się tej waluty w Polsce, gdyż wymagają stałego obiegu dolarów efektywnych. Według tych obliczeń **wkłady** w dolarach poza Bankiem **Polskim**, Pocztową Kasą Oszczędności i Państwowym Bankiem Rolnym, które wkładów dolarowych nie przyjmują, wynosiły na dzień 1 **stycznia** r. b. **68 miljonów 184 tys. dol.**, co **po przeliczeniu** daje **sumę 606,8 miljn. złotych, podczas gdy w tychże** instytucjach bankowych **suma** wkładów w złotych polskich wynosiła **1 miljard 903 miljn. zł.** Tak więc, wkłady dolarowe w stosunku do wkładów złotowych wynoszą **32 proc.** Obliczenie powyższe wykazało **jeszcze** jedną niezmiernie charakterystyczną **cechę szkodliwości** rozpowszechnienia się dolara gotówkowego w Polsce. Obieg banknotów dolarowych po przeliczeniu na złote wynosi **około 445 miljn. zł.**, wkłady bankowe wynoszą **około 605 miljn. zł.**, stosunek procentowy więc **obiegu** banknotów dolarowych do wkładów **bankowych** wynosi **aż 73 proc.** Natomiast stosunek procentowy obiegu naszych banknotów **do** bankowych wkładów w złotych polskich **wynosi 60 proc.** Różnica ta tłumaczy się tem, że dolar unieruchomiony jest w obiegu przez tezauryzację, a więc w obiegu musi znajdować się większa liczba efektywnych dolarów od efektywnych złotych.

Tak znaczne rozpowszechnienie się waluty dolarowej w Polsce stworzyło u nas **problem dolarowy**, który wymaga jaknajszybszego, a racjonalnego gospodarczo rozwiązania. Mimo powszechnego zainteresowania dolarem w Polsce, nie wszyscy orjentują się dokładnie w zagadnieniu dolarowem i jego wpływie na polski rynek pieniężny. Interesujących się bliżej tym problemem odesłać należy do wydanej przez „Polskę Gospodarczą" broszury dr. W. Żbijowskiego p. t. „Problem dolarowy w Polsce".

Zachwianie się systemu finansowo-walutowego Stanów Zjednoczonych wywołało upadek **zaufania do dolara na całym świecie.** Nieufność do dolara ogarnęła również Polskę, przyczyniając się do **zwiększonej podaży tej waluty** i do stosunkowo znacznego spadku jej kursu. Posiadacze dolarowi utracili w ten sposób **odpowiedni procent swych oszczędności.** Dzięki zakupieniu w dniach zwiększonej podaży większej liczby banknotów dolarowych przez Bank Polski i wymianie ich na złote, suma dolarów, znajdujących się w obiegu na naszym rynku, **zmniejszyła się dość znacznie.** W każdym bądź razie od obrotów dolarowych odpadli ci, którzy posługiwali się walutą dolarową bez umotywowanej potrzeby. Straty, jakie na skutek spadku kursu dolara ponieśli posiadacze tej waluty w Polsce, podniosą się jeszcze bardziej, o ile sprawdzą się przewidywania zagranicznych sfer finansowych, które na podstawie zachodzących faktów gospodarczych w Stanach Zjednoczonych, przekonane są o **zbliżającem się załamaniu się waluty amerykańskiej.**

Niemieckie plany kolonizacyjne nad polską granicą

Na obradach elbląskich „Związku dla spraw niemczyzny zagranicą" znalazł się odczyt emerytowanego radcy dr. Massmanna z Berlina, poświęcony zagadnieniu osadnictwa i kolonizacji na wschodzie Rzeszy. Wywody dr. M. uwydatniły poważny **spadek siły i zwartości niemczyzny wzdłuż wschodnich granic Rzeszy.** Według zupełnie pewnych danych **powstało np. po drugiej stronie granicy**, w Polsce i na Litwie, około $1^{1}/_{2}$ miljona osad włościańskich i to wyłącznie w czasach powojennych. Tymczasem po stronie niemieckiej stworzono zaledwie **50 tys. osad.** Według obliczeń statystyków, środkowa Europa posiadać będzie w r. 1960 **176 miljonów ludności, podczas gdy wschód słowiański 250 miljonów.** Wschód jest w dalszym ciągu najbardziej donioslą kwestją życiową narodu niemieckiego. Do zadań młodzieży niemieckiej należy odsunięcie się od zawodów miejskich i akademickich i całkowite poświęcenie się zawodowi rolnika. Istnieje około 1—2 miljonów morgów ziemi na wschodzie Niemiec, czekających interwencji zdrowej i racjonalnej gospodarki.

„Odbudowa niemieckiego wschodu — kończył dr. Massmann — pod względem narodowościowym i gospodarczym stanowi wielkie zadanie współczesnych Niemiec".

W Essen odbyło się ostatnio posiedzenie „Gesellschaft zur Förderung der inneren Kolonisation und Beratungsstelle für landwirtschaftliche Ostsiedlung".

Dyr. ministerjalny dr. Weigert popierał szczególnie osadnictwo powrotne robotników przemysłowych na nie nadających się do oddłużenia majątkach ziemskich.

Frhr. v. Gayl wyliczył, iż na niemieckim wschodzie przy zajęciu $^{1}/_{3}$ powierzchni majątków ponad 100 ha i przeznaczeniu 18% na uzupełnienia gospodarstw adjacentów — można utworzyć **60.500 nowych osad.** Gdyby skolonizowano cały obszar ponad 100 ha, uzyskanoby ca 250.000 nowych osad. Na tej ziemi żyje jednak 93.000 rodzin, które przy osadnictwie należy przedewszystkiem uwzględnić. Zadecyduje o osadnictwie jego rentowność.

Pożegnanie ambasadora Stanów Zjedn.

W przyjęciu pożegnalnem na cześć ustępującego ambasadora St. Zjedn. w Warszawie wydanem przez Izbę Handlową polsko-amerykańską wzięli m. in. udział wicepremjer Zawadzki, ministrowie Zarzycki i Kühn, marszałek senatu Raczkiewicz, wiceminister Doleżal, prezes Izby Polsko-Amerykańskiej p. Kotnowski, szereg wybitnych przedstawicieli kolonji amerykańskiej w Warszawie, oraz polskiego świata przemysłowego, handlowego i finansowego.

Ambasador Willys, dziękując za słowa uznania, oraz za współpracę, jakiej doznał od wszystkich zebranych w czasie swej działalności podniósł m. in. „Wyjeżdżam nie dlatego, bym tego chciał. Za każdym pobytem moim w Ameryce rozmawiałem z Prezydentem. Jak wiadomo, jest on zdecydowanym przyjacielem Polaków. Podczas ostatniej rozmowy nie pozostawił mi wyboru, decydując, że kryzys ekonomiczny wymaga mego powrotu do pierwszych okopów przemysłu. Czynię to z prawdziwym i głębokim żalem. Przypuszczam, że praca moja była owocna. Przyszłość zależy nie odemnie, ale od Was Polacy, którzy jesteście przyjaciółmi Stanów Zjednoczonych.

W zakończeniu przemówienia p. ambasador Willys wzniósł toast na cześć dwóch wielkich Polaków Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Pana Marszałka Piłsudskiego".

Oficerowie Reichswehry w raidzie do Gdańska

Przybyli do Gdańska uczestnicy raidu motocyklowego A. D. A. C. z Prus Wschodnich. W raidzie tym brało udział kilka samochodów Reichswehry z oficerami w mundurach.

Nowe demonstracje Gdańska

Mają pieniądze na antypolskie manifestacje

Pomiędzy siedzibami dwóch międzynarodowych dygnitarzy Wysokiego Komisarza Ligi Narodów hr. Grawiny i prezydenta Rady Portu dr. Benzigera w pobliżu dworca kolejwego ma powstać w Gdańsku pomnik żołnierza niemieckiego. Pomnik stanie na skutek inicjatywy przywódców gdańskiego związku b. wojskowych niemieckich, a wykonaniem projektu zajął się urzędnik senatu W. M. Gdańska budowniczy inż. Bielefeld.

Przed kilkoma dniami odbyło się zebranie specjalnego komitetu, na którem sędzia gdański p. Witte oznajmił o przyjęciu projektu inż. Bielefelda i zapowiedział przystąpienie w najbliższym czasie do budowy pomnika. Sędzia Witte przemówienie swoje zakończył skierowaniem do zebranych życzenia „wytrwania w wierności żołnierskiej aż do czasu, **gdy przyjdzie dzień, kiedy piękny Gdańsk znów się połączy z niemiecką ojczyzną".** Niepozbawioną pikanterji jest ten fakt, że sędzia Witte liczy sobie obecnie 35 lat, a więc miał w chwili zakończenia wojny lat 21. Wydaje się rzeczą dość niezrozumiałą, w jaki sposób młodzieniec ten mógł zostać przewodniczącym związku b. wojskowych. Zagadnienie to da się dość łatwo rozwiązać, kiedy zważy się, że gdański związek b. wojskowych, liczący **obecnie 8.259 czł. jest zamaskowanym oddziałem niemieckich bojówek wojskowych** i do grona swoich członków przyjmuje nawet takich młodzieńców, którzy w chwili zakończenia wojny byli jeszcze niemal niemowlętami.

Chwila obecna nie jest **najszczęśliwie wybrana dla uczczenia na terenie Wolnego Miasta kombatantów dawnej armji cesarskiej.**

Jest i jeszcze jedno zastrzeżenie: — Gdańsk w pismach swoich w prasie zagranicznej, a nawet w przemówieniu swego prezydenta dr. Ziehma, wygłoszonem na posiedzeniu Rady Ligi Narodów przedstawia swoją sytuację gospodarczą, **jako katastrofę. Czy w obliczu katastrofy finansowej, w obliczu niemal głodu** grożącego gdańszczanom wedle słów dr. Ziehma — muszą właśnie obecnie znaleść się **pieniądze na wystawianie kosztownego pomnika, tem bardziej**, że tej uroczystości nadaje się zupełnie **wyraźny charakter jeszcze jednej demonstracji przeciwko Polsce.**

* *

Senat gdański wystosował do Komisarza Generalnego Rzplitej w Gdańsku pismo, w którem skarży się na akcję bojkotową, prowadzoną przez społeczeństwo polskie przeciw hitlerowskim Sopotom, a w szczególności przeciw sopockiej jaskini gry.

W liście swym senat rozpisuje się o potrzebie dobrych stosunków polsko-gdańskich, **nie wspomina jednak ani słowem jak zamierza zareagować na działalność hitlerowców w Gdańsku**, którzy witają gości polskich wrogiemi okrzykami, a w swem piśmie ogłaszają stale wezwania do bojkotowania sklepów i towarów polskich.

* *

Na ostatniem posiedzeniu komitetu ministrów Rzeszy Niemieckiej postanowiono w wykonaniu planu oszczędnościowego wytrzymać **na trzy miesiące** wypłatę **subwencji senatowi gdańskiemu**, który, jak wiadomo, otrzymał dotychczas **dwa i pół miljona guldenów kwartalnie z funduszu Osthilfe.**

Berlińskie subwencje udzielane senatowi gdańskiemu niewątpliwie mają ściśle określony polityczny cel. Sama wysokość sumy mówi o tem, że senat gdański bez żadnych skrupułów chłonie pieniądze berlińskie i podporządkowuje się dyrektywom nietylko politycznym lecz i gospodarczym Berlina.

Z teki karykaturzysty

Hitler (przemalowywując glob ziemski): — Narazie bądźmy skromni.

„Dar Pomorza" wyruszy w letnią podróż

Statek szkolny marynarki handlowej „Dar Pomorza" wyruszy w letnią podróż ćwiczebną około 10 czerwca rb., zabierając na pokładzie 80-ciu uczniów wydziału nawigacyjnego Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni. „Dar Pomorza" poplynie do Dunkierki, Brest, Lizbony i Vigo, poczem odbędzie podróż powrotną do Gdyni. Tegoroczna podróż letnia uczniów Państwowej Szkoły Morskiej trwać będzie do końca września.

300-lecie polskiego gimnazjum w Reszlu

Z racji 300-lecia (1632 — 1932) gimnazjum w Reszlu (Prusy Wschodnie), założonego za czasów polskich, urządzono wielką uroczystość niemiecką o charakterze antypolskim. Wziął w niej udział ks. biskup Kaller.

Fałszerze historji i geografji

Metody „wychowawcze" w szkołach niemieckich

W piśmie „Dekada Akademicka", organie Koła Opieki nad Akademikiem Polskim Zagranicą, publikowane są artykuły w formie rozmów z cudzoziemcami na tematy międzynarodowe. W ostatnim numerze (14) „Dekady" zamieszczono piątą zkolei taką „rzomowę". Tematem jej jest sprawa systematycznego **fałszowania faktów z historji i geografji w podręcznikach używanych w szkołach niemieckich.**

Artykuł podaje szereg cytat i przytoczeń z podręczników niemieckich, świadczących w jakiej formie podawana jest „prawda historyczna" dzieciom w szkołach niemieckich. — Pierwszy przykład dotyczy znanego atlasu historycznego Putzgera. W roku 1931-ym wydano dwa rodzaje tego atlasu. Jeden egzemplarz nosi nazwę Putzgers Historisches Schul-Atlas — Neue Ausgabe; drugi egzemplarz — Putzgers Historisches Schul-Atlas — Grosse Ausgabe, oraz podtytuł: Jubiläums-Auflage, z okazji wydania 50-tego „jubileuszowego" nakładu tego atlasu. Pozornie oba egzemplarze różnią się tem, iż jubileuszowy zawiera nieco więcej map. Jednak tylko pozornie. Na stronicy 44-tej w egzemplarzu Neue Ausgabe znajdujemy mapę p. t. Wschodnia Kolonizacja niemiecka. Owa etnograficzna mapa w 50-ciu dotychczasowych nakładach atlasu pozostawała niezmieniona, wykazując jasno i dokładnie etnograficznie słowiański charakter Pomorza. Obecnie mapa ta okazała się **niewygodna, wobec czego sfałszowano ją całkowicie w wydaniu jubileuszowem.** Na str. 57-ej tego wydania znajdujemy tę samą mapę wschodniej kolonizacji niemieckiej, tylko, że autorowie wbrew 50-u dotychczasowym wydaniom zamalowali całe **Pomorze na czerwono i... zrobili z niego etnograficznie niemiecką ziemię.**

W tem samem jubileuszowem wydaniu atlasu putzgerowskiego na str. 114-tej, w Neue Ausgabe na str. 92-ej znajdujemy mapę Niemiec zarysowaną w granicach z r. 1914-go, pokrytą masą strzałek biegnących z zewnątrz na teren Niemiec, a oznaczającą „ataki na niemieckie terytorjum narodowe". Z mapy tej okazuje się, że Serbja w r. 1914-ym **była napastnikiem, który zaatakował... Niemcy.** — Wojna europejska zaznaczona jest jako **atak francuski na ziemię niemiecką.** Na mapie umieszczonej na tejże stronie, a ilustrującej układ mocarstw przed wielką wojną, Belgja — jak wiadomo wówczas państwo trwale neutralne — oznaczona jest jako mocarstwo wrogie. Ta sama Belgja, jak wynika z mapy ataków na niemieckie terytorjum narodowe, nie przestawała atakować Niemiec jeszcze w roku... 1918.

Propaganda niemiecka nie przebiera, jak wiadomo, w środkach i ucieka się bardzo często, jak w powyższych wypadkach do fałszerstw historji i geografji wtedy, gdy chce pokryć fakty, mówiące wymownie o niemieckiej winie i niemieckiej zaborczości.

Rząd w współpracy z rolnikami

Narady w sprawie polityki rolnej

W dniach 10 i 11 czerwca odbędzie się w ministerstwie rolnictwa wzorem lat poprzednich konferencja z przedstawicielami organizacyj rolniczych celem omówienia pewnych **zagadnień związanych z polityką rolną.** Podobnie jak w poprzednich tak i w tegorocznej konferencji reprezentowany będzie jedynie świat rolniczy, a to z tej racji, że zadaniem narady jest sprecyzowanie i uzgodnienie często stokroć rozbieżnych poglądów poszczególnych organizacyj rolniczych na pewne zagadnienia gospodarcze i ustalenie, o ile to jest możliwe, jednej wspólnej opinji w tych sprawach.

Porządek dzienny konferencji rolniczej obejmie podobne zagadnienia jak i w roku ubiegłym. A więc na **plan** pierwszy wysuwają się sprawy dotyczące polityki gospodarczej na rok 1932/33, sprawy **związane** z organizacją zbytu artykułów hodowlanych oraz niektórych roślinnych, wreszcie **sprawy** celne i taryfowe. Zagadnienia kredytowe i finansowe tym razem nie będą **przedmiotem** narady, gdyż ministerstwo rolnictwa **stanęło** na stanowisku, że postulaty **rolnictwa** dotyczące tych zagadnień, będą sprecyzowane w zakresie prac Centralnego Komitetu do spraw finansowo-rolnych.

Tegoroczna konferencja została poprzedzona ankietą rozesłaną przez ministerstwo rolnictwa do związków i organizacyj rolniczych.

Potrzeby Pomorza w zakresie polityki zbożowej i eksportu

W dn. 27 b. m. odbyła się w Pomorskiej Izbie Rolniczej konferencja zainteresowanych czynników w sprawie ustalenia odpowiedzi na kwestjonarjusz Min. Rolnictwa, dotyczący programu państwowej polityki w zakresie polityki zbożowej w roku gospodarczym 1932/33, oraz w sprawie organizacji zbytu produktów rolnych.

W zebraniu zwołanem w tym celu przez Pomorską Izbę Rolniczą wzięli udział poza członkami Sekcji Ekonomicznej Izby: przedstawiciele organizacyj rolniczych, handlu spółdzielczego i kupiectwa.

W wyniku obrad zebrani uwzględnili postulaty Izby w obu zagadnieniach, przyczem w uchwałach wysunęli na pierwsze miejsce postulaty Pomorza w odniesieniu do **polityki zbożowej, handlu eksportowego, ceł i taryf kolejowych.**

Zwrot dóbr skonfiskowanych uczestnikom walk o niepodległość

Minister skarbu wspólnie z ministrami sprawiedliwości, rolnictwa, reform rolnych i robót publicznych podpisał w dniu 19 b. m. rozporządzenie wykonawcze w sprawie trybu postępowania dla wykonania przepisów ustawy z dnia 18 marca r. b. o dobrach skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość.

Rozporządzenie przewiduje, że termin zgłaszania roszczeń przez osoby uprawnione upływa **z dniem 27 czerwca 1932 r.** Termin uważa się za zachowany, jeśli przed jego upływem nadano do ministerstwa skarbu pisemne zgłoszenie roszczenia w polskim urzędzie pocztowym i telegraficznym. Roszczenie zgłoszone po terminie minister skarbu pozostawi bez rozpoznania.

Po zgłoszeniu roszczenia ministerstwo skarbu wszczyna postępowanie, mające na celu ustalenie wszelkich faktycznych i prawnych okoliczności niezbędnych dla stwierdzenia uprawnień zgłaszającego, oraz dla powzięcia decyzji w sprawie przyznania dóbr. Wykonanie czynności przygotowawczych w celu ustalenia wszelkich okoliczności faktycznych i prawnych, niezbędnych dla stwierdzenia podmiotowych uprawnień zgłaszającego, minister skarbu powierzyć może w porozumieniu z właściwym ministrem sądom lub urzędom pierwszej i drugiej instancji.

W wypadku, gdyby budynki miejskie, które były przedmiotem konfiskaty nie były ubezpieczone w publicznym zakładzie ubezpieczeń od ognia, oszacowanie ich powierzone będzie powszechnemu zakładowi ubezpieczeń wzajemnych lub zakładowi ubezpieczeń wzajemnych m. st. Warszawy, przyczem koszty oszacowania poniesie skarb państwa.

Po zakończeniu czynności przygotowawczych przez ministerstwa, sądy lub urzędy pierwszej i drugiej instancji zebrane materjały przesłane będą do ministerstwa skarbu. Na podstawie tych materjałów, oraz zgłoszenia, minister skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami wyda — w myśl art. 5 ustawy — umotywowaną decyzję.

Nowa taryfa ubezpieczeniowa dla pracowników rolnych i leśnych

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 1932 r. o częściowem zniesieniu grup zarobkowych w ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. U. R. P. 37 poz. 376) komunikuje Kasa Chorych w Gdyni z tymcz. siedzibą w Wejherowie wszystkim pracodawcom, zatrudniającym pracowników, wymienionych niżej, że należy podać faktyczne zarobki pracowników w terminie do dnia 5 czerwca 1932 r. O ile w terminie tym zarobki podane nie będą, przyjmie Kasa jako zarobek rzeczywisty przeciętny lokalny zarobek w danym zawodzie.

Od zarobku faktycznego obliczać Kasa będzie składki w wysokości 6,5%.

Składki według faktycznego zarobku oblicza się u następujących pracowników:

1) Pracowników (umysłowych, robotników i służby domowej), zatrudnionych w gospodarstwach rolnych, ogrodniczych i leśnych, z wyłączeniem ścinki drzewa, tudzież w zakładach pracy ściśle z temi gospodarstwami związanych, a nie posiadających przeważającego charakteru przemysłowego i handlowego, a w odniesieniu do ścinki drzewa — pracowcy, którzy są zatrudnieni przy eksploatacji, pro wadzonej we własnym Zarządzie danego gospodarstwa i których głównem źródłem utrzymania nie jest praca najemna, wreszcie w odniesieniu do meljoracji rolnych — robotnicy niewykwalifikowani, którzy są angażowani na miejscu robót i których głównem źródłem utrzymania nie jest praca najemna.

2) Chałupników, niestale zatrudnionych i tych kategoryj zatrudnionych, których zarobek wskutek pobierania wynagrodzenia całkowicie lub częściowo w naturze lub w formie świadczeń osób trzecich (służba domowa, służba kościelna, kelnerzy i t. p.), ulega znacznym wahaniom lub jest niemożliwy do ustalenia, przyczem za podstawę do wymiaru składek i świadczeń dla tej kategorji przyjmuje się przeciętny lokalny zarobek w danym zawodzie.

Pracodawcy rolni winni zgłaszać zarobki swych pracowników na specjalnych formularzach, ustalonych przez Kasę, które **odebrać** można w Centrali i Oddziałach **Kasy.**

Zjazd przedstawicieli spółdzielni wojskowych

W dniu 28-m bm. rozpoczęły się obrady zjazdu przedstawicieli spółdzielni wojskowych. Zjazd zagaił gen. Pasławski d-ca O. K. VIII., który w dłuższem przemówieniu scharakteryzował stan wojskowych spółdzielni spożywców w świetle obecnego przesilenia gospodarczego. Po powitaniu przedstawicieli władz i instytucyj społecznych, a w pierwszym rzędzie przedstawiciela M. S. Wojsk. płk. int. Rudolfa, szefa dep. intendentury, dyr. Załuskiego przedstawiciela związku spółdzielni rolniczych oraz przedstawiciela związku spółdzielni mieszkaniowych dyr. Gandeckiego — przystąpiono do wyboru prezydjum, w skład którego jednogłośnie zostali powałani gen. Pasławski, płk. Chłusowicz i ppułk. Batsch.

Dłuższe sprawozdanie z działalności za r. 1931 złożył sekretarz związku kpt. H. Indler. Po ożywionej dyskusji przystąpiono do wyboru komisyj, które natychmiast rozpoczęły swoje obrady.

Komisja morska przy Izbie przemysłowo-handlowej w Gdyni

W tych dniach odbyło się w Gdyni posiedzenie komisji morskiej utworzonej przy izbie przemysłowo-handlowej w Gdyni. Głównym przedmiotem obrad komisji była sprawa przeprowadzenia ankiety wśród sfer gospodarczych całej Polski w celu ustalenia zdolności kierunkowych naszej ekspansji gospodarczej i uzyskanie realnych podstaw dla wszystkich poczynań, mających na celu rozbudowę polskich okrętowych linji regularnych. Komisja ustaliła sposoby p-eprowadzenia wzmiankowanej ankiety. Ponadto rozpatrywała sprawę reprezentacji interesów Żeglugi Polskiej w Międzynarodowej Izbie Handlowej. Wreszcie zaakceptowała listę nowych rzeczoznawców portowych, którzy zostaną zaprzysiężeni w najbliższym czasie.

Obniżenie kursu dolara na rynku paryskim

„Financial News" w ostatnim numerze donosi, że na skutek wiadomości o bankructwie amerykańskiego towarzystwa trustowego „Lee Higginson Trust C°.", kurs dolara zaczął wykazywać silną tendencję zniżkową na rynku paryskim, obniżając się w dniu 25 bm. do poziomu 25,32 frs. tj. do poziomu poniżej importowego punktu złota. Spadek dolara został częściowo zahamowany przez interwencję na korzyść dolara, przeprowadzoną przez Bank Angielski, zarówno w Londynie jak i w Paryżu.

Orędzie Ks. Prymasa Hlonda

Nawiązując do wskazań, zawartych w ostatniej encyklice papieskiej „Miłością Chrystusową pobudzeni", J. Em. ks. kardynał prymas August Hlond wydał orędzie do duchowieństwa i wiernych archidjecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej, nawołując do zapoznania się szczegółowego z treścią i duchem tej historycznej encykliki i przejęcia się jej wskazaniami.

W końcu swego orędzia zarządza Ksiądz Prymas, aby w nocy, poprzedzającej uroczystość Najśw. Serca Chrystusowego, odbyła się po kościołach adoracja Najśw. Sakramentu, aby zachęcić wiernych, by w samą uroczystość, jak również i przez oktawę, przystępowali do Stołu Pańskiego i brali udział w nabożeństwach, by oktawę spędzili w duchu skupiania i pokuty, unikając wszelkich zabaw, widowisk, aby modlitwy i jałmużny ofiarować Bogu jako przebłaganie za grzechy świata. Zaleca Ks. Prymas najgoręcej szerzenie nabożeństwa do Boskiego Serca, jak również i wszelkie praktyki, któremi Kościół cześć Jego poleca.

Święto Morza

Ustanowione dla Gdyni przez J. E. Ks. Biskupa chełmińskiego Święto Morza odbędzie się w tym roku w dn. 24 lipca. W Komitecie wykonawczym wre już teraz gorączkowa praca i spodziewć się należy, że na inaugurację tego święta przybędą z całej Polski liczne delegacje tych kół społeczeństwa, które morze polskie uważają słusznie za podstawę naszej niepodległości i ekspansji gospodarczej.

Poza sferami oficjalnemi przewidziany jest udział grup w strojach regjonalnych.

W momencie błogosławieństwa floty polskiej zebrane będą na wybrzeżu niemal wszystkie jednostki polskiej floty wojennej, handlowej i rybackiej. Adres Komitetu Wykonawczego Święta Morza: Gdynia, skrzynka pocztowa 13.

Zjazd prezesów Izb Rolniczych

W Warszawie odbył się zjazd prezesów i dyrektorów wszystkich izb rolniczych. Obradom przewodniczył dr. K. Esden-Tempski — prezes Pomorskiej Izby Rolniczej.

Głównym tematem obrad Zjazdu była sprawa nowelizacji ustawy o izbach rolniczych w związku z projektem opracowanym przez Min. Rolnictwa. Po wysłuchaniu referatu p. W. Dykiera — dyr. Pomorskiej Izby Rolniczej i wyczerpującej dyskusji, zjazd uchwalił powołanie specjalnej Komisji w celu opracowania i przedłożenia Min. Rolnictwa szczegółowych wniosków w sprawie zmian w ustawie o izbach rolniczych.

Zasiłki dla bezrobotn.

Pod przewodnictwem wicemin. Szubartowicza odbyło się posiedzenie zarządu głównego Funduszu Bezrobocia, na którem przyjęto preliminarz budżetowy F. B. na miesiąc czerwiec.

Preliminarz ten przewiduje między innemi sumę 6.048.500 zł. na zasiłki dla bezrobotnych robotników i ich przejazdy do miejsc pracy. Przewiduje się że liczba bezrobotnych robotników, uprawnionych do korzystania z zasiłków, wyniesie w czerwcu około 80.000 osób.

Tam gdzie naprawiają polskie okręty

W dołączonym do ostatniego wydania tygodnika gdańskiego „Der Vorposten" dodatku dla robotników p. t. „Warsztaty" umieszczona została **notatka o rozwoju akcji propagandowej hitlerowców na stoczni Schichau'a.** W grudniu ub. roku utworzono Koło, które pierwotnie składało się z 5 członków. Obecnie liczy ono 105 osób, co stanowi **15% wszystkich zatrudnionych w stoczni pracowników.**

Praca hitlerowców na okrętach polskich jest **niedopuszczalna i dla naszej młodej marynarki w najwyższym stopniu niebezpieczna!**

„Cieszyn" pod parą

Statek „Cieszyn", który uległ niedawno katastrofie osiadając na mieliźnie, został już całkowicie naprawiony i po odbyciu prób, odbywa swe regularne rejsy na linjach Gdynia — Rotterdam i Gdynia — Tallin — Helsingfors.

KRONIKA

wtorek 31 maja

TORUN

Kalendarzyk rzym.-kat.
Poniedziałek Feliksa
Wtorek Jakóba

— **Stan wody w Wiśle z dnia 28. 5.:** Zawichost +1.36, Warszawa +1.24, Płock +0.94, Toruń +1.04, Fordon +1.09, Chełmno +0.96, Grudziądz +1.15, Korzeniewo +1.40, Piekło 0.59, Tczew +0.62, Einlage +2.22, Schiewenhorst +2.36.

— **Nocny dyżur aptek.** — W śródmieściu dyżuruje do środy, dnia 1. czerwca apteka „pod Lwem" Rynek Nowomiejski. Na Mokrem Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki Na Bydgoskiem Przedmieściu Apteka św. Anny, Mickiewicza od godz. 10 wiecz.

Repertuar Teatru Miejskiego:
Poniedziałek, 30. 5. godz. 20 — „Głupi Jakób".
Wtorek, 31. 5. godz. 20 — „Kiki".
Środa, 1. 6. godz. 20 — „Głupi Jakób".

Repertuar kin.
„Palace" — „Straszna noc".
„Światowid" — „Liljanka chce się rozwieść".
„Lux" — „Wszystko dla dziewczyny".
Mars, — „Na śliskiej drodze".
Corso — „Postrach gór".

Z miasta

— **Od nowego roku szkolnego** otwartą zostanie szkoła przygotowawcza im. Marji Konopnickiej. Jak się dowiadujemy, kierownictwo szkoły spoczywać będzie w rękach doświadczonych nauczycielek-wychowawczyń. Szkoła urządzona ma być według wszelkich wymagań nowoczesnej pedagogiki i higjeny. Nowej placówce oświatowej „Szczęść Boże". (4015)

— **Pomorskie Towarzystwo Szkoły Powszechnej** w Toruniu otwiera z nowym rokiem szkolnym 1932—33 6 klasową prywatną szkołę powszechną w Toruniu. — Wpisy do tej szkoły (do wszystkich 6 klas) odbywają się codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 16 do 18 w lokalu Koła Rodziny Wojskowej ul. Dobrzyńska. Tam też udziela się wszelkich informacyj dotyczących szkoły. Wpisy trwać będą do dnia 31 maja b. r. (02080)

— **„Związek Pań Domu" w Toruniu.** W piątek, dnia 20 b. m. zgromadziły się po raz pierwszy członkinie powstałego ostatnio oddziału Zw. P. D. na miesięcznem zebraniu, celem poruszenia aktualnego tematu „Zdobienie balkonów i okien". Przewodnicząca p. Wojnarowiczowa zagaiła zebranie, wykazując, jak ważną rolę grają w naszych mieszkaniach wszelkie balkony, wytłusze, werandy, jak je nowocześnie meblować i ozdabiać. Jak przystrajać je roślinami omówił w referacie p. Lewandowski, sekretarz Związku Ogrodników, poczem odpowiadał na liczne zapytania ze strony zebranych osób. Na zakończenie odbył się pokaz najnowszych sprzętów kuchennych przez firmę Dietrich w Toruniu. „Związek Pań Domu" korzysta z gościnności Kasy na Urzędn. Państw. w „Oazie", gdzie w poniedziałki i czwartki między godz. 17—19 czynny jest sekretarjat i biblioteka. Tam przyjmuje się zapisy na członkinie oraz na kurs przetworów owocowych, również i na organizujące się wycieczki do Warszawy, na pokaz gospodarstwa domowego, trwający do 19 czerwca r. b.

— **Zbiórka na 3 maja.** Podajemy do ogólnej wiadomości łaskawych Ofiarodawców, iż zbiórka w dniu 3 maja na dochód T. C. L. wyniosła 755 zł. i wyrażamy serdeczne „Bóg zapłać" niestrudzonym Organizatorkom i Kolektorkom za pomoc, uwieńczoną tak dobrym wynikiem. Zarząd.

Święto druchen w Toruniu

Toruńskie Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Żeńskiej parafji Św. Jakóba N. P. Marji i Chrystusa Króla obchodziły w ubiegłą niedzielę uroczystość „Święta Druchen".

Zbiórka wszystkich Stowarzyszeń i delegacyj bratnich organizacyj ze sztandarami zebrała się o godz. 9,15 przy szkole wydziałowej, skąd pochodem udano się do kościoła św. Jakóba na uroczyste nabożeństwo.

Po nabożeństwie odbyła się w wielkiej sali „Strzelnicy", wypełnionej szczelnie druchnami, delegacjami bratnich org. oraz zaproszonemi gośćmi. Na program akademji złożyły się przemówienie ks. kanonika **Kozłowskiego**, deklamacje i popisy chóru. Akademję zakończono odśpiewaniem

Wieczorem odbyła się w wielkiej sali „Strzelnicy" przy ul. Przedzamcze uroczysta wieczornica.

Z życia harcerzy toruńskich

Harcerski Bieg Hufca Toruńskiego.

Hufiec toruński zorganizował w dniu 22 bm. harcerski bieg na próbę wywiadowcy i ćwika z udziałem 40 kandydatów. Bieg miał za zadanie praktyczne wykazanie umiejętności harcerskich z dziedziny tropienia, sygnalizacji, terenoznawstwa, obozownictwa, gotowania, samarytanki i t. d. Bieg odbył się w lesie między Bielanami a Piwnicami. Zakończenie biegu z posiedzeniem komisji odbyło się na polance w Piwnicach. Po obradach komisji Puhacz z gałązką ogłosił wyniki biegu — zwycięzcom życząc dalszego pomyślnego harcowania.

Ognisko Harcerskie z udziałem Pana Ministra W. R. i O. P. w Toruniu.

Dnia 20 bm. odbyło się ognisko harcerstwa toruńskiego z udziałem Pana Ministra W. R. i O. P. Drużyny męskie wykonały szereg popisów wspólnych i solowych pod kierownictwem dha. phm. Żuchowskiego. Ognisko zaszczycili swoją obecnością Pan Wojewoda Pomorski Kirtiklis, Kurator Okręgu Szkolnego Pomorskiego Dr. Pollak oraz szereg przedstawicieli Szkół i Urzędów. Na zakończenie ogniska przemówił dh. hm. Słaby oraz dh Hm Kowalski wręczając p. Ministrowi upominek od harcerstwa toruńskiego.

Harcerskie wycieczki i obozy harcerstwa toruńskiego

W czasie ubiegłych świąt harcerstwo toruńskie wybiegło w pola i lasy, by nacieszyć się piękną pogodą jaką darzy nas piękna tegoroczna wiosna. Do najlepiej udanych wycieczek żeńskich należy wymienić wycieczkę 7ki której pod wodzą dhny Kowalczykówny popularnej druhny Janki, rozbiła swe „nienamioty" w Piwnicach korzystając z gościnności Szkoły Leśnej. Liczne ćwiczenia nocne i dzienne urozmaiciły piękny program wycieczki, którego gwoździem było niewątpliwie ognisko harcerskie rozpalone w dniu 15 bm.

Z męskich drużyn najlepiej wykorzystała niewątpliwie doskonałą okazję „Jedynka Pomorska", która harcowała w Łulkowie. Przeprowadzono szereg sprawności oraz przygotowania na stopnie harcerskie.

Sprawność przewodnika po Toruniu.

W dniu 26 bm. w godzinach rannych została przeprowadzona w Hufcu Toruńskim Harcerzy próba na sprawność Przewodnika po Toruniu pod przewodnictwem dha Hm Kowalskiego.

Obrady Hufca Toruńskiego Harcerzy.

W dniu 27 bm. odbyła się odprawa drużynowych hufca toruńskiego harcerzy pod przewodnictwem zastępcy komendanta Hufca toruńskiego dha phm Macierzyńskiego. Na odprawie omawiano sprawy związane z nadchodzącemi zawodami strzeleckiego oraz oblężeniem ratusza w dniu 29 bm. Odprawę zaszczycili swoją obecnością Komendant Chorągwi Pomorskiej Harcerzy dh Hm Władysław Wacław Sieradzki, oraz Wiceprezes miejscowego Koła Przyjaciół Harcerstwa p. pułk. Liber.

Wstępujcie do Kół Przyjaciół Harcerstwa.

Zarząd Oddziału Pomorskiego Związku Harcerstwa Polskiego przystąpił ostatnio do intensywnej organizacji Kół Harcerstwa. Niskie składki umożliwiają każdemu sympatykowi i przyjacielowi harcerstwa wstępowanie do Kół Przyjaciół Harcerstwa. Zwróć się do najbliższej harcerki czy też harcerza a wskaże Ci gdzie należy skierować swe zgłoszenia do Kół Przyjaciół Harcerstwa. Zbliżający się Zlot Międzynarodowy, który jak wiadomo odbędzie się na Pomorzu wymaga od harcerstwa pomorskiego wielkich przygotowań. Czy odmówisz harcerstwu swej pomocnej dłoni? Spiesz w szeregi Kół Przyjaciół Harcerstwa!

Konkursy hippiczne Podchorążych Artylerji

W ub. niedzielę odbyło się w Szkole Podchorążych Artylerji na Mokrem doroczne Konkursy Hippiczne.

Program obejmował: Konkurs hippiczny podchorążych st. rocznika, pokaz woltyżerki podch. mł. rocznika. Konkurs hippiczny zespołów i Konkurs parami podchorążych st. rocznika.

W konkursie hippicznym pierwsze miejsce zajął podch. Józef Jankowski na Topoli, w pokazie woltyżerki I-sze miejsce zdobył podch. Jerzy Góralski. W Konkursie hippicznym zespołów I-sze miejsce zajęła klasa IIa, w konkursie parami I. miejsce zdobyli podch. W. Czermiński na „Lilli" i podch. Tadeusz Łuniewski na „Jowiszu".

Szczegółowe wyniki są następujące:

1) **Konkurs hippiczny** podch. st. rocznika 12 przeszkód do 1.10 m. wys., 2.50 szer. Szybkość 350 m/min. (nagrody honorowe). Stawało 38 podch. do rozgrywek zakwalifikowano 14. 1) Jankowski Józef na koniu „Topola", 2) Karaszewski Zbigniew, koń „Lolek", 3) Łuniewski Tadeusz, koń „Jowisz", 4) Krupowicz Władysław, koń „Pajac", 5) Kosiczak Eugenj, koń „Sybilla", 6) Kurtyka Józef, koń „Ramzes", 7) Tomaszewski Jan, koń „Sahara", 8) Boratyński Tadeusz koń „Rumak", 9) Fintowski Tadeusz koń „Jeleń", 10) Wojciechowski Jan koń „Tanina".

2) **Pokaz woltyżerki** podch. mł. rocznika. 1) Góralski Jerzy, 2) Gajewski Kazimierz, 3) Makowski Jan, wszyscy w kl. I D.

3) **Konkurs hippiczny zespołów** po 4-ch jeźdźców z każdej klasy starszego rocznika o nagrodę przechodnią komendanta C. W. Art. p. gen. dyw. Rudolfa Pricha. 9 przeszkód do 1.10 m. wys., 2.50 m. szer. Szybkość 350 m/min. Nagrodę zdobył w r. 1929 zespół kl. II C, w r. 1930 — II A, w r. 1931 — II B. Jeźdźcy wybierani przez całą klasę. **Stawały 4 zespoły, zwyciężył zespół kl. II A podch. Dąbroś Zygm., Janusz Aleks, Wiśniewski Bron. Szwałdek Rom.** W konkursie tym indywidualną nagrodę ufundowaną przez Komendanta C. W. Art. zdobył Jankowski Józef kl. II C.

4) **Konkurs parami** podch. st. rocznika 8 przeszkód do 1 m. wys., i 2 m. szer. Szybkość 350 m/min. 1) Czermiński Wacł na koniu „Lili" i Łuniewski Tadeusz na koniu „Jowisz", 2) Koziczak Eug. na koniu „Sybilla" i Fintowski Tadeusz na koniu „Jeleń", 3) Daniel Ludwik na koniu „Orlik" i Kmietowicz Zdzisł. na koniu „Trubadur".

Kierownikiem zawodów i przewodniczącym komisji sędziów był Dow. Dyonu S. P. Art. ppłk. Zimmer. Sędziowie dowódcy baterji dyr. nauk **mjr. Kaliszak, mjr. Jaremski, mjr. Lewandowski i mjr. Bednarski.** Gospod. toru instr. jazdy S. P. Art. **kpt. Filejski, kpt. Demirski, por. Biliński i por. Chyliński.**

Organizacja konkursów wzorowa.

W 60-lecie śmierci Moniuszki
odbędzie się w Toruniu Zjazd Kół Śpiewaczych

W dniu 4 czerwca b. r. mija sześćdziesiąt lat od śmierci twórcy narodowej opery polskiej Stanisława Moniuszki.

Pomorze uczci rocznicę Zjazdem Delegatów Pomorskiego Związku Kół Śpiewaczych, który to zjazd odbędzie się w Toruniu, **w niedzielę 5 czerwca.**

Obrady rozpoczynają się we Dworze Artusa o godz. 9. Msza św. o godz. 11,30. Następnie na Rynku Staromiejskim chóry I Okręgu (toruńskiego) wykonają szereg pieśni Moniuszki, a na zakończenie chór złożony z 1500 toruńskich dzieci szkolnych odśpiewa kilka popularnych pieśni mistrza.

Po południu w parku „Cegielni" odbywać się będzie doroczny zjazd śpiewaczy chórów I Okręgu.

Na kolonie letnie

Na kolonje letnie dla dzieci polskich z Niemiec, Gdańska i Ziem Zachodnich wpłacili dotychczas na konto P. K. O. nr. 206229 Okręgu Pomorskiego ZOKZ. p. dr. M. Pollak, Kurator O. S. P. 30 zł.; ks. Dąbrowski, Kamień 1 zł; ks. Wojciechowski, Radzyń 1 zł.; p. adw. Przysiecki i Dziedzic, Toruń 30 zł; Fabryka krzeseł, Gościcino 20 zł; p. dr. A. Krysiński. Toruń 5 zł; Cukrownia Unisław 25 zł; p. Aleksander Dąbrowski, Starogard 3 zł; Cukrownia Chełmża 100 zł; ks. Czaplewski. Miłobądz 3 zł.

Łaskawym ofiarodawcom Pomorski Wojewódzki Komitet Kolonij Letnich dla dzieci polskich z Niemiec, Gdańska i Ziem Zachodnich składa jak najserdeczniejsze podziękowanie.

Szablowe mistrzostwa Szkoły Podch. Art.

Szermierze rozgrywki o drużynowe mistrzostwo Szkoły Podch. Art. przyniosły w finale zwycięstwo kl. II B. która pokonała kl. II D w stosunku 11:5.

Drużyny wystąpiły w następujących składach: kl. II B.: podch. Tichy Karol, Kmietowicz Zbigniew, Kamiński Henryk, Mrozowicki Kazimierz; kl. II D. podch. Marek Eug. Boratyński Tadeusz, Twardy Marjan, Perdzyński Tadeusz.

Obie drużyny pokazały ładną walkę i duże wyrobienie techniczne. Na szczególne wyróżnienie zasługuje podch. Tichy, który poczuciem tempa i szybkością ataków górował nad swoimi przeciwnikami. Podch. Kmietowicz — dobry w obronie — bardzo poprawny, pracuje jeszcze zbyt nerwowo; podch. Kamiński równy i spokojny pokazał pracę obmyślaną i zdecydowaną; podch. Mrozowicki, Twardy, Boratyński, Marek, Perdzyński wyrównują na przyszłość swe braki przez częste startowanie.

Walki prowadził kpt. Mallysko przy pomocy podchorążych. Zainteresowanie na sali duże.

Ruch towarzyski

— Posiedzenie Zarządu Oddziału III Zw. Strzeleckiego odbędzie się we wtorek, t. j. dnia 31 b. m. o godz. 18-tej w świetlicy własnej przy ul. Sobieskiego 56. Obecność wszystkich członków Zarządu obowiązkowa (O2092)

— Zarząd Oddziału III Z. S. Toruń-Mokre zawiadamia, że dnia 2 czerwca b. r. o godz. 18 odbędzie się w świetlicy własnej przy ul. Sobieskiego 56 zebranie miesięczne. Z powodu bardzo ważnych spraw obecność wszystkich członków obowiązkowa. (02093)

Ich metody

Na tle napaści na Komendanta Powiatowego Policji Państwowej, Komisarza Józefa Kamienieckiego w Inowrocławiu, prowadzonej zawzięcie na łamach „Dziennika Kujawskiego" i przedrukowanej skwapliwie przez prasę Str. Narodowego prawie w całym kraju, dnia 25 maja br. przed Wydziałem Karnym pozamiejscowym bydgoskiego Sądu Okręgowego w Inowrocławiu odbyła się rozprawa karna przeciwko oszczercom.

Rozprawie przewodniczył wice-prezes Sądu Okręgowego *p. Wojtynowski*, jako wotanci zasiadali Sędzia Okręgowy p. *Arndt* i asesor p. *Hoffman*. Oskarżenie z urzędu popierał wice-prokurator p. *Turasiewicz*.

Przedmiotem rozprawy był artykuł w nr. 282 — „Dziennika Kujawskiego" z dnia 5 grudnia 1931 r., z którego wynikało, że kierownik placówki O. W. P. z Trzemeszna, Leonard Wolff, zarzuca Komisarzowi P. P. Kamienieckiemu krzywoprzysięstwo.

Celem zorjentowania w historji tego charakterystycznego i długiego procesu karnego podajemy w streszczeniu towarzyszące mu ciekawe szczegóły:

Przed wyborami do ostatniego Sejmu dnia 2 listopada 1930 r. w Trzemesznie po wiecu, który z powodu awantur został rozwiązany, na ulicy powstały zamieszki tak, że policja pod wodzą komisarza Kamienieckiego zmuszona była w interesie spokoju i porządku publicznego interwenjować napotykając na opór ze strony miejscowych członków OWP.

W związku z tem urokurator S. O. w Gnieźnie pociągnął 14 członków OWP z Trzemeszna do odpowiedzialności za zbiegowisko i nieusłuchanie zarządzeń policji. Na rozprawie, która odbyła się przed Wydziałem Karnym Sądu Okręgowego w Gnieźnie po sesji wyjazdowej w Trzemesznie w dniu 9 maja 1931 r., gdzie zeznawał również jako świadek komisarz Kamieniecki, wszyscy oskarżeni zostali uniewinnieni. Pomimo tego, „Dziennik Kujawski" z dn. 23 maja 1931 r. podał w artykule sprawozdawczym, że na tle tej sprawy obywatele trzemeszeńscy wnieśli do prokuratora przeciwko kom. Kamienieckiemu doniesienie o krzywoprzysięstwo polegające na tem, że na pytanie oskarżonego Wolffa dla czego zwolnił wskazanego osobnika, który do niego strzelał, kom. Kamienicki oświadczył, że takiego faktu wogóle nie było.

Komisarz Kamieniecki poczuł się głęboko dotknięty podobnym zarzutem, ponieważ jego zeznanie zapisane w protokule sądowym brzmi dosłownie: „Osobnika, którego mi wskazano, który miał rzekomo strzelać, zrewidowałem i nie znalazłem u niego żadnej broni, więc zostawiłem go w spokoju i nie legitymowałem go". Wreszcie po sprawdzeniu w Prokuraturze, że żadne doniesienie przeciwko niemu nie wpłynęło, wniósł kom. Kamieniecki do Sądu Grodzkiego w Inowrocławiu skargę przeciwko red. odpowiedzialnemu „Dziennika Kujawskiego" o zniewagę.

W następstwie tej skargi red. odp. „Dziennika Kujawskiego" *p. Gorzelak* wyrokiem Sądu z dn. 24 czerwca *ukarany został jednomiesięcznym więzieniem*. Od tego wyroku obydwie strony wniosły skargi apelacyjne.

Zaznaczyć należy, że z chwilą, gdy red. Gorzelak dowiedział się o wniesieniu skargi do Sądu, (co nastąpiło dn. 24 czerwca 1931 r.), zrobił alarm w Trzemesznie i celem ratowania się przed grożącą mu karę naglił o wniesienie do prokuratora zapowiedzianego doniesienia. Zaroiło się wtedy w światku trzemeszeńskim i wysmażono naprędce treść doniesienia, odpowiadającą treści artykułu „Dziennika Kujawskiego". Powstała jednak nowa trudność, gdyż z pośród 14 autorów tego doniesienia żaden nie chciał „dla pewności" podpisać. Po długiej naradzie postanowiono jednomyślnie znaleść ofiarę w sąsiedniej „chrobrej" placówce. I znaleziono, kierownik placówki OWP. w Gnieźnie, niejaki p. Mieczysław Weiss, *podpisał doniesienie z dopiskiem „w imieniu Obozu Wielkiej Polski"*.

Doniesienie w tej formie wpłynęło do prokuratora S. O. w Gnieźnie, dopiero 6 czerwca 1931 r. Na skutek doniesienia prokurator zarządził *szczegółowe dochodzenie przeciwko komisarzowi Kamienieckiemu, lecz z powodu braku chociażby najmniejszych podstaw co do prawdziwości zarzutów, umorzył je.*

Rozprawa apelacyjna od wyroku Iszej instancji o którym mowa wyżej, odbyła się dn. 3 grudnia 1931 przed Wydziałem Karnym pozamiejscowym bydgoskiego Sądu Okręgowego w Inowrocławiu pod przewodnictwem sędziego p. Jana Głowackiego. Na rozprawę tę Komisarz Kamieniecki nie był zawezwany, natomiast oskarżony Gorzelak przybył do Sądu w asystencji adwokata Frankowskiego (kierownika placówki OWP. w Strzelnie) oraz 2 świadków — Wolffa i Maciejewskiego z Trzemeszna, którzy co do faktu rzekomego krzywoprzysięstwa kom. Kamienieckiego, złożyli jaskrawo sprzeczne ze sobą zeznania. Sąd jednak przyjął te zeznania jako dowód posądzenia kom. Kamienieckiego o krzywoprzysięstwo, jeszcze przed ukazaniem się wzmianki w „Dzienniku Kujawskim" i wydał wyrok uwalniający red. Gorzelaka od winy i kary. Na wyrok ten założona została skarga kasacyjna.

„Dziennik Kujawski" rozzuchwalony bezkarnością wytoczył ponowną batalję przeciwko kom. Kamienieckiemu, przytaczając zeznania swoich świadków a szczególnie Leonarda Wolffa, który przed sądem miał zeznać w formie twierdzącej, że kom. Kamieniecki istotnie krzywo przysiągł. Ponieważ treść zaprotokułowanych zeznań świadków Wolffa i Maciejewskiego nie zgadzała się z treścią podaną w „Dzienniku Kujawskim" nr. 282 z dn. 5 grudnia 1931 r. natomiast cały artykuł zawierał znamiona oszczerczej zniewagi, przeto komisarz Kamieniecki wniósł do Sądu nową skargę przeciwko red. odpowiedzialnemu „Dz. Kujawskiego" Przybylskiemu oraz Wolffowi i Maciejewskiemu.

W toku przewodu sądowego przesłuchano szereg nowych świadków ze strony oskarżonych.

Po zamknięciu przewodu sądowego zabrał głos prokurator *p. Turasiewicz*, który w dłuższem przemówieniu scharakteryzował i *napiętnował perfidyjną robotę oskarżonych którzy w tak niegodziwy sposób kierując się pobudkami nienawiści politycznej, usiłowali poderwać dobre imię długoletniemu, wzorowemu i zasłużonemu urzędnikowi jakim jest bezsprzecznie p. Komisarz Kamieniecki*, wobec czego wniósł o ukaranie: Wolffa 8 mies., a red. Przybylskiego i Maciejewskiego 6 mies. więzieniem.

Sąd po krótkiej naradzie ogłosił wyrok skazujący oskarżonego *Leonarda Wolffa na jeden miesiąc więzienia za bezpodstawne zarzucenie komisarzowi Kamienieckiemu krzywoprzysięstwa*. Pozostałych dwuch oskarżonych Sąd uwolnł. Od wyroku p. prokurator zapowiedział kasację.

Wyrok ten jest już drugim w bieżącym miesiącu *wyrokiem sądowym skazującym na karę więzienia oszczerców* Komisarza Kamienieckiego, albowiem w dn. 13 bm. Sąd Okręgowy w Gnieźnie zatwierdził wyrok I-szej instancji *skazujący Mieczysława Weissa na jeden miesiąc więzienia za obelżywe wyrażenie się pod adresem Komisarza Kamienieckiego na wiecu Stronnictwa Narodowego* w Trzemesznie w dn. 25 października 1931 r.

Niezależnie od tego, jak nam wiadomo, w najbliższym czasie przed Sądem Okręgowym w Gnieźnie odbędzie się rozprawa karna przeciwko temuż Mieczysławowi Weissowi i innym „rycerzom" trzemeszeńskiego OWP., przeciwko którym prokurator Sądu Okręgowego w Gnieźnie wniósł akt oskarżenia z § 164 k. k. za fałszywe obwinienie Komisarza Kamienieckiego, przez zarzucenie mu krzywoprzysięstwa.

P. Komisarz Kamieniecki, cieszący się jaknajlepszą opinją na Kujawach, gdzie urzęduje już 8 lat, otrzymał i otrzyma jeszcze całkowitą satysfakcję w obliczu opinji publicznej za krzywdzącą zniewagę jaką wyrządził mu niepoczytalny w swej zaciekłości OWP.

Łańcuch ofiarodawców książki rośnie

W dniu wczorajszym na liście ofiarodawców książki dla Centralnej Bibljoteki Strzeleckiej zanatowaliśmy.

P. Zofja Dabrowska przesłała 2 książki.

P. Filipkowska przesłała **15 książ.**

P. St. Burzyński, inspektor szkolny ze Świecia przesłał **5 książek** i wzywa **p. dr. Kuchannego**, dyrektora Gimnazjum Państwowego w Świeciu.

P. Józef Mąkowski ofiarował **5 książek** i wzywa **p. Jana Ejmego**, **p. Izydora Cyrkloffa i p. Mikołaja Milewskiego.**

P. starosta Władysław Henszel z Wejherowa ofiarował **15 książek** i wzywa **p. starościnę J. Czarnocką** z Kartuz i p. **dyr. Macka** z Gościcina.

Dyr. Państwowej Szkoły Budowy Maszyn w Grudziądzu **p. inż. Edward Herzberg** — wezwany przez dyr. inż. Kowalskiego złożył dla Centralnej Bibljoteki Strzeleckiej **17 książek.**

P. majorowa Helena Wysocka w Grudziądzu — **wezwana przez p. Wachowska** ofiarowała **6 książek** na Bibljotekę Strzelcą i wzywa z kolei do dalszych ofiar **p. prof. Tramplerówne** i **p. Bołcz-Antoniewiczową.**

Książki i czasopisma można składać codziennie w redakcji „Dnia Pomorskiego" (na ręce red. W. Górnickiego), w redakcji „Dnia Bydgoskiego' (na ręce red. J. Dobrostańskiego) w redakcji „Dnia Grudziądzkiego" (na ręce red. Stanacha), w redakcji „Gazety Morskiej" w Gdyni (na ręce red. W. Mielnikowa) i w redakcji „Gazety Morskiej" w Wejherowie (na ręce red. Rutkowskiego).

Ofiary w gotówce można składać w Kom. Kasie Oszczędności pow. toruńskiego, Toruń, Starostwo, Plac Teatralny 4, na konto „Centralna Bibljoteka strzel. w Toruniu" 29549.

Kto nie może złożyć ofiary osobiście, zechce zawiadomić o tem piśmiennie lub telefonicznie (telefon nr. 402 (Redakcja). Upoważniony delegat wysany zostanie po odbiór ofiarowanych książek.

Komitet Centralnej Bibljoteki Strzeleckiej

Referent prasowy Komendy Okręgu Nr. VIII Związku Strzeleckiego:

(—) Red. Wacław Górnicki

(—) Kazimierz Chorąży

(—) Kpt. Wacław Kwiatkowski

(—) Kazimierz Krukowski

Jeszcze o hałaśliwem żebractwie

Otrzymaliśmy następujące pismo:

W związku z artykułem, jaki ukazał się w „Dniu" p. t.: Plaga krzykliwego żebractwa", a poruszającym temat który z dniem każdym staje się bardziej aktualny, pozwolę sobie nadmienić, iż ostatnio napastliwość żebrzących muzykantów czy muzykanckich żebraków przybiera wszelkie formy jakiegoś zorganizowanego terroru. Głośni i hałaśliwi owi jałmużnicy nie ograniczają się już obecnie do robienia wrzasku na podwórzu, ale pielgrzymują od drzwi do drzwi poszczególnych mieszkań i tak długo naprzykrzają się kakofonją, póki zrozpaczone ofiary nie uwolnią się od natrętów odpowiednim datkiem.

Są to rzeczy nie do pomyślenia tak z punktu widzenia charytatywnego, jak i pod względem porządku i spokoju publicznego. Ten, kto może nie omieszka zaprawdę wesprzeć biednego, a że takich mogących jest coraz mniej, nie wynika z tego, by zawodowi żebracy terrorem wymuszali „należny" haracz.

Sprawą tą powinny stanowczo zająć się władze miejscowe i szerzącemu się złu przeciwstawić tamę drogą zorganizowania wsparć. Wyobrażam to sobie w sposób następujący: władze miejscowe, w tym wypadku Magistrat wyłoniłby z grona urzędników lotną komisję, któraby za pokwitowaniem zbierała dobrowolne datki na fundusz zapomogowy dla biednych. Żebracy zgłaszaliby raz w miesiącu czy też raz w tygodniu odpowiednie wsparcia. W tym wypadku musiałaby być żebranina po domach jak najsurowiej wzbroniona i karana.

Projekt powyższy — zdaniem mojem — mimo poważnych mankamentów (ustanowienie specjalnego urzędu, inkasentów i t. d.) ma wiele jednak zalet, które mankamenty te całkowicie równoważą. Przedewszystkiem scentralizowanie w ręku miasta żebractwa zawodowego zaoszczędziłoby żebrzącym łażenie po domach a tem samem mitręgę fizyczną, niszczenie obuwia i t. d., dalej umożliwiłoby równy i sprawiedliwy podział wsparć, a wreszcie dałoby możność władzom miejskim przeprowadzenia dokładnej ewidencji żebraków, po największej części niemeldowanych, żyjących gdzieś „kątem" po oborach, stajniach i okolicznych lasach.

Łączę wyrazy i t. d.

Prof. Z. S.

PODGÓRZ

— **Zebranie Chóru Kościelnego im. Piusa X** odbyło się w ub. wtorek w hotelu centralnym. Obrady zagaił prezes p. St. Dąbrowski, protokółował p. Kaczmarek. Sprawozdania ze zjazdu w Poznaniu zdali pp. Dąbrowski i Kempa, **poczem uchwalono urządzić wycieczkę do Solca Kujawskiego w dniu 12 czerwca.**

— **Zmiana dowódcy 31 p. a. l.** W dniu dzisiejszym opuszcza Podgórz dowódca 31 p. a. l. p. ppułk. M. Landau, obejmując stanowisko zastępcy kierownika Zakładów Zaopatrzenia Departament Uzbrojenia w Warszawie. P. ppułk. Landau **zapisał się w dziejach Podgórza bardzo chlubnie.** Wspomnieć można, że nie szczędził trudu i starań, zwłaszcza ubiegłej zimy, okazując wielką pomoc Komitetowi parafjalnemu, niosąc ulgę bezrobotnym bądź to ofiarnością, bądź to zatrudniono przy doraźnych pracach. Onto był twórcą nawiązania łączności między wojskiem a miastem, będąc założycielem Polskiego Białego Krzyża Koło Podgórza. Nic też dziwnego, że wszyscy żywili do niego dużą sympatję i życzą mu dalszej owocnej pracy dla dobra Mocarstwowej Polski. Uznając pracę p. ppułk. Landau'a **wręczyły delegacje Magistratu i Polskiego Białego Krzyża** z p. burmistrzem Stamirowskim na czele pięknie wykonane dyplomy zasługi. Dowództwo 31 p. a. l. obejmuje dotychczasowy zastępca dowódcy p. ppułk. Latawiec.

Zjazd Śpiewaków VII. Okręgu

W roku bieżącym mija 50 lat, jak grono patrjotów utworzyło w Śliwicach w borach tucholskich koło śpiewacze pod nazwą „Orfeusz". Koło to już w czasie niewoli było jednem z najbardziej pulsujących ognisk życia narodowego i spełniało swe zadanie sumiennie.

Pragnąc więc w dzień założenia Koła jak najuroczyściej uczcić, urządzony zostanie zjazd jubileuszowy łącznie z zawodami okręgowemi VII Okręgu w Śliwicach w niedzielę, dnia 12 czerwca b. r. Zarząd zaprasza niniejszem wszystkie Koła VII Okręgu tak zrzeszone jak niezrzeszone, Koła bratnich Okręgów Pomorskiego Związku jak najserdeczniej na tak rzadkie gody i wielkie święto pieśni.

Zgłoszenia kierować należy do sekretarza Okręgowego L. Dolewskiego, Sępólno, ulica Sienkiewicza 19, najpóźniej do dnia 1 czerwca b. r.

Gdy maj nadchodzi...

Wówczas wszędzie w przyrodzie budzi się nowe życie. Pierwsze wiosenne dnie nastrajają ludzi wesoło i pozwalają im rozkoszować się ciepłemi promieniami słońca. Jednakże wskazaną jest tu także największa ostrożność. Zmiana ciepłego odzienia na lżejsze oraz dotkliwe często chłody wieczorne są powodem, że w tej porze roku występuje tyle chorób z przeziębienia. Należy więc być bardzo przezornym i w razie pierwszych oznak choroby, brać natychmiast znane ogólnie tabletki Aspiriny.

Chojnice

— **Pożar lasu.** Dnia 22 bm. o godz. 11,45 w lesie państwowym w leśnictwie Twarożnica, w oddz. 102 i 103 w pobliżu szosy Czersk — Tuchola, powstał pożar, który zniszczył igliwie i dolne części około 20-letniego drzewostanu na przestrzeni około 2-ch ha. Pożar został ugaszony przy pomocy mieszkańców okolicznych wiosek. Przyczynę pożaru narazie nie ustalono.

Programu radjowe

Poniedziałek, 30 maja 1932 r.

Warszawa: 12.10 Płyty gramofonowe; 14.45 Muzyka lekka; 15.25 „O Olimpjadzie", wygł. red. J. Szyszko-Bohusz; 15.50 Płyty; 16.20 Francuski; 16.40 Muzyka salonowa — płyty; 17.10 „Pierwszy Polak w północnej Arabji"; 17.35 Muzyka lekka z „Gastronomji"; 19.35 Piosenki w wyk. St. Gruszczyńskiego — płyty; 20.15 O operze Bellini'ego „Lunatyczka", opowie p. K. Stromenger; 20.25 Opera „Lunatyczka"; 22.20 Felieton pt. „Na kresowych drogach", wygł. p. St. Knauff.; 22.45 Muzyka taneczna z kaw. „Adria".

†

Dnia 27 bm. o godzinie 9-tej zginął śmiercią lotnika

ś. p.

porucznik obserwator

CZESŁAW KWINCIŃSKI

o czem zawiadamiają

komendant i oficerowie C. W. P. Lot.

Pogrzeb odbędzie się dnia 30 bm. o godz. 15-tej z kostnicy byłego szpitala wojskowego na nowy cmentarz.

†

Dnia 27 bm. o godzinie 9-tej zginął śmiercią lotnika

ś. p.

porucznik pilot

Jan Kowalski

o czem zawiadamiają

komendant i oficerowie C. W. P. Lot.

Pogrzeb odbędzie się dnia 30 bm. o godz. 15-tej z kostnicy byłego szpitala wojskowego na nowy cmentarz.

Dwór

przyjmie osoby

z towarzystwa na lato. okolica sucha, lasy, rzeka, park, ogród owocowy, łódki, tennis, radjo, pokoje wygodne słoneczne, 2—3—4-osobowe, czerwiec 1-osobowe, łazienka, kanalizacja, zimna i ciepła woda bieżąca, doskonała kuchnia warszawska, bez ograniczeń, 5—6 zł. dziennie. Zgłoszenia: Białagóra, poczta i stacja Rakowice, Pomorze. 3989

Młyn

motor., budowany w r. 1927, 150 ctr. przemiału, okolica bogata, kościół, szkoła, szosa, 4 klm. od dworca. Egz. pewna, bez konkurencji, sprzeda A. Cybulski, Brodnica, n/Drwęcą, telefon 142. 3988

Wielce Szanownym Odbiorcom

podaję niniejszem do łaskawej wiadomości, że prócz znanego ze swej dobroci poznańskiego **piwa z browarów Huggera** przejąłem obecnie na powiat Morski wyłączną sprzedaż

PIWA z Browaru OKOCIMSKIEGO

Proszę o dalsze życzliwe poparcie ręczę równocześnie za sumienną i punktualną dostawę.

z poważaniem

Jan Engling

108 Wejherowo

P. T.

Przy Konsumpcji **moich lemoniad** uprzejmie proszę P. T. łaskawie zważać na etykiety na butelkach gdyż w ostatnim czasie łudząco podobne falsyfikaty pojawiają się na rynku, co tylko świadczyć może o dobroci moich fabrykatów.

OSTRZEŻENIE.

Odbiorców byłej firmy Z. Żółciński sp z. o. o. w Wejherowie — Reprezentacja browaru Okocimskiego — zawiadamia się, by wszelkie flaszki i beczki pochodzące od tej firmy zwracali tylko osobie upoważnionej przez likwidatora tej firmy p. Załęskiego, a mianowicie firmie Jan Engling hurtownia piwa i fabryka wody mineralnej w Wejherowie.

Likwidator firmy Hurtownia Piwa Okocimskiego.

Wytwórnia Wód Mineralnych Z. Żółciński S-ka z. o. o.

Wejherowo — Dworcowa 4.

25 maja 1932 r. E. Załęski.

TORUŃ

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 31 maja o 9 sprzedawać będę przy Prostej 21/23 najwięcej dającemu za gotówkę: różne maszyny umywalki, leżanki, radjoaparat, fotele, lustro, i inne; stolarskie; o 11 u spedytora Sadeckiego: bibljotekę, o 12 przy Grudziądzkiej 31: sieczkarkę, wirówki; o 13,30 przy Czarneckiego 2: przyrządy do cięcia blachy, aparat do szwajsowania; o 14 przy Jagiellońskiej 14: bormaszyny, umywalkę, zegar, biurko, stół.
Rej. 501/32.

(—) Rzymyszkiewicz, komornik sądowy.

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 31 maja 1932 r. o godzinie 12 w poł. sprzedawać będę najwięcej dającemu za gotówkę u spedytora Sadeckiego: 25 stołów restauracyjnych, 40 krzeseł 20 obrusów, 2 stojaki, kanapę, zegar, szafę, dywan, 2 maszyny do szycia. 678/32.
(—) Chrzanowski, kom. sądowy, Toruń, Żeglarska 27.

Nauczycielka

przysposabia do wszystkich szkół, udziela korepetycyj i lekcyj francuskiego, angielskiego, niemieckiego i gry na fortepianie. Adamska, Sukiennicza 4. Toruń. 2585

Na Mokrem

poszukuję **3-ch pokojowego mieszkania z łazienką.** Oferty do Adm. „Dnia Pomorskiego" Toruń Szeroka 11. „Odpowiedzialny". 3879

BYDGOSZCZ

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30 maja br. o godz. 12 sprzedam przy ulicy Długiej nr. 27 najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą: maszynę do pisania i 60 rygli mydła. 517/S
Woźniak, komornik sądowy.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W środę dnia 1 czerwca 1932 r. sprzedawać będę w Szubinie przy ul. 3 Maja 15 najwięcej dającemu za gotówkę: 1 perlak.
Pluciński, komornik sądowy w Szubinie.

GRUDZIĄDZ

Do tutejszego rejestru handlowego dział B pod nr. 69 przy firmie Młyny Grudziądzkie „Cerealia" wpisano, iż uchwałą walnego zebrania akcjonarjuszów z dnia 7. 11. 1930 r. zmieniona §§ 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 12 statutu spółki stosownie do wymagań prawa o spółkach akcyjnych z dnia 22. III. 1928 r.

Grudziądz, dnia 14. 4. 1932 r.

3. R. H. B. 69. Sąd Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We wtorek dnia 31 maja 1932 r. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę w Rogóźnie wieś o godz. 10-tej u p Jeschkego: 3 jałówki, 3 cielaki, 2 świnie i 4 warchlaki; w Ledwiczkowie o godz. 11-tej u p. Grześkowskiego: maszyna do szycia i rower męski.
Kowalski, komornik sądowy w Grudziądzu.
Rej. d. 696/32.

Magistrat miasta Bydgoszczy

Wydział VIII. (Urząd Budown. Naz.)

ogłasza niniejszem

PRZETARG

publiczny pisemny na „Warunkach obowiązujących przy ubieganiu się o roboty i dostawy miejskie w Bydgoszczy" na:

I. **wykonanie robót ziemnych, murarskich — betonowych i ciesielskich przy rozbudowie szkół powszechnych**
   a) na Czyżkówku,
   b) w Zimnych Wodach.

II. **dostawę cegły palonej I. klasy nowego formatu loco plac budowy szkół powszechnych**
   a) na Bielawkach — 180.000 sztuk
   b) na Czyżkówku — 200.000 „
   c) w Zimnych Wodach 115.000 „

Kosztorysy przetargowe ad I. a) i b) nabywać można w godzinach urzędowych począwszy od czwartku, dnia 2 czerwca b. r. za opłatą 5,— zł. od poszczególnego kosztorysu w Wydziale VIII. ul. Jana Kazimierza Nr. 5 I. ptr., gdzie udzielać się będzie również bliższych wyjaśnień i gdzie zostaną wyłożone do wglądu rysunku oraz projekt umowy.

Oferty ad I. a) i b) składać należy we wskazanym Urzędzie w nieprzekraczalnym terminie do **do wtorku dnia 7 czerwca b. r. godz. 12-tej,** o której nastąpi otwarcie ofert.

Oferty ad II. a)—c) składać należy we wskazanym Urzędzie w nieprzekraczalnym terminie do **środy, dnia 1 czerwca br. godz. 12-tej,** o której nastąpi otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w Głównej Kasie Miejskiej wadjum w wysokości 5% (słownie: pięć procent) sumy oferowanej.

Bydgoszcz, dnia 28 maja 1932 r.

(—) Inż. arch. Raczkowski
Radca budownictwa.

1879

Koło

8 morgów żytnej ziemi, dom mieszkalny dla dwóch lokatorów w Duż. Kleszczewie do sprzedania. Cena 12000 gld Zgłosić się można u pana Wróblewskiego w Duż. Kleszczewie. [Wolne Miasto Gdańsk.]

Futra

i rzeczy futrzane przyjmuję do przechowania i konserwacji z ubezpieczeniem od kradzieży. F-a W. Sulicki, Inowrocław, ul. Król. Jadwigi nr. 15. 3990

Przedzierżawienie czereśni.

Powiat wąbrzeski wydzierżawi drogą publicznego przetargu zbiór czereśni z około 33 km. szos powiatowych.

Ustny przetarg odbędzie się dnia 8 czerwca 1932 roku o godzinie 10-tej przed południem w Starostwie pokój nr. 14-ty.

Kaucja licytacyjna wynosi 50 złotych.

Warunki dzierżawy zostaną przed rozpoczęciem licytacji podane do wiadomości.

Wąbrzeźno, dnia 28 maja 1932 r.

Wydział Powiatowy — Zarząd Dróg w Wąbrzeźnie.

W sprawie postępowania upadłościowego nad firmą „Arkona" Wytwórnia Wyrobów Metalowych Spółka Akcyjna w Tczewie wyznacza się celem zbadania dodatkowo zgłoszonych wierzytelności, sprostowania tabeli oraz stemplowania weksli termin na dzień 25 lipca 1932 r., godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Tczewie, pokój nr. 2. 4045
3 N. 3/31.

Tczew, dnia 24 maja 1932 r.

Sąd Grodzki.

Pianino

nowe pierwszorzędnej fabryki wydzierżawię na miesiąc tanio. Wiadomość, Dyrekcja Komunalnej Kasy Oszczędności, Wybickiego 39.

SPECJALNE

WŁOSKIE LODY

Specjalność **CASSATE.**

Przyjmuje się zamówienia do domu.

Toruń, Stary Rynek 29.

Ogłoszenie

Komisarza Wywłaszczeniowego na Województwo Pomorskie o terminie Komisji Szacunkowej w Grudziądzu.

W myśl § 25 ustawy o wywłaszczeniu nieruchomości z dnia 11 czerwca 1874 r. — zbiór ust. pr. str. 221 — podaję do publicznej wiadomości, że **dnia 9 czerwca 1932 r.** o godzinie 11 i ewentl. w dniach następnych zbierze się w Grudziądzu — Fortecy w domu p. Apolonji Kurowskiej Komisja dla ustalenia odszkodowania za grunty i objekty podlegające wywłaszczeniu na cele wojskowe w Grudziądzu w myśl zarządzenia Pana Wojewody Pomorskiego z dnia 26 kwietnia 1932 r. Nr. A. A. III. 5412.

W zebraniu mogą wziąć udział zainteresowani tak osobiście, jak też przez upełnomocnionych swych zastępców. W razie nieobecności stron interesowanych odszkodowanie za wywłaszczone grunty zostanie ustalone bez udziału tychże stron.
Nr. A. A. III — 5412 II turnus.

Toruń, dnia 27 maja 1932 r.

Komisarz Wywłaszczeniowy na Woj. Pom. i Przewodniczący Komisji.
(—) Łuczak.

DARMO rozdaję

nowy rozkład jazdy kolejowej i autobusowej —

DRUKI wykonuję

spiesznie, gustownie i tanio

Władysław Kulerski
Grudziądz, ul. Pańska 19

694 Materjały piśmienne, stemple, bloki kasowe, księgi handlowe

Absolwentka

Polskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Gdańsku **władająca dobrze językiem polskim, niemieckim i angielskim, poszukuje posady.** Zgłoszenia „Gazeta Morska" Gdynia 4030

STRZEBIELINO

Powiat Morski

przy lesie państwowym Szwajcarji Kaszubskiej, w pobliżu stacji kolejowej polecam

PARCELE

budowlane i gospodarcze

od 900 mtr do 2 mórg, częściowo zalesione. Cena od 35 groszy za metr począwszy. Na życzenie dogodna odpłata.

Do Gdyni kilkanaście pociągów dziennie, pięć pociągów pośpiesznych. Dojazd wszystkich pociągów podmiejskich z Gdyni. Światło elektr. na miejscu. Warunki aprowizacyjne bardzo korzystne. Zgłoszenia reflektantów przyjmuje:

Wiktor Wrese, właśc ziemski,
Strzebielino, powiat Morski.

3844)

Pianino

fabrykatu Betting, eleganckie mało używane, jak nowe — korzystnie sprzedam. Oferty pod nr. 4016 do Dnia Pom. Toruń.

2000 złotych

pożyczki pod zastaw biżuterji za wysokiem procentem poszukuje. Oferty do Dnia Pomorsk. Toruń pod 4046.

Mieszkanie

6-cio pokojowe w śródmieściu do wynajęcia. Popławski, Toruń, W. Garbary 8.

Zanim

kupisz nowe, zajdź do „Okazjopolu" obejrzeć używane jadalnie sypialnie, pojedyńcze meble jak łóżka, stoły, szafy, lustra, rowery, maszyny do szycia, patefony, siodła oficerskie przepisowe, elektroluxy do odkurzania, kilimy, płaszcz, ubrania, obuwie, powózka parokonna, sortownice do kaszy, teodolit uniwersalny, opalograf oraz wszelkie używane rzeczy za bezcen.

„Okazjopol"
Grudziądz, Plac 23 Stycznia 28 (dawn. nr. 14) w podwórzu. 1460

Tylko

czekolady

WEESEGO

są tak dobre a tanie

3514

Jedna tabliczka = 100 Gr.

Słodka	zł. 0.90
Gorzka . . .	„ 0.90
Mleczna . . .	„ 1.—
Orzechowa . .	„ 1.—
„Jagódka" . .	„ 1.10
„Kolibri" . .	„ 1.10
„Pałacowa" . .	„ 1.25

Własny skład detaliczny

Toruń, Kr. Jadwigi 20.

Prywatna Szkoła

im. św. Teresy

Dr. Z. Szczepkowskiej Toruń, Kościuszki 4. przyjmuje między 12—13 godz. zapisy dzieci w wieku 6—13. Od jesieni zniżka czesnego, specjalny wóz tramwajowy Bydgoskie-przedm. — szkoła i z powrotem. 3763

Wózki

dziecięce poleca

„Fabryka Wózków Dziecięcych"

Bydgoszcz 3-go Maja 12. Reperacje. 3203

REPERTUAR

TEATRU TORUŃSKIEGO

W poniedziałek dnia 30 bm. o godz. 20-tej
Przedstaw. dla wojska
„Głupi Jakób"
Komedja w 3 aktach
T. Rittnera

We wtorek, dnia 31 bm. o godz. 20-tej
Premjera
„KIKI"
Komedja w 3 aktach
A. Piccarda.

W środę, dnia 1. VI. o godz. 20-tej
II-ga tania środa.
Ceny miejsc najniższe od 30 gr. do 1 50 zł.
„Głupi Jakób"
Komedja w 3 aktach
T. Rittnera.

W czwartek, dn. 2. VI. teatr nieczynny.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 11. Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy Rok III.

B. K. S. bije T. K. L. T. 15:10

Spotkanie rewanżowe, rozegrane w Bydgoszczy pomiędzy BKS i TKLT zakończyło się zwycięstwem BKS 15:10. TKLT grało jednak bez swojej drugiej rakiety Błocha. Wyniki gier były następujące: Felszczynowa (T) — Bauerowa (B) 7:5, 7:5. Bielawska (B) — Orłowska (T) 6:4, 6:3. Jendowa (B) — Sułkowska (T) 6:2, 6:0. Niesiołowska (B) — Herdegenówna (T) 6:2, 6:3. Maciejewska (B) — Tojtczakowa (T) 6:3, 1:6, 6:1. Weynerowska (B) — Pohopieniowa (T) 6:3, 7:9, 6:4. Stogowski (T) — Petel (B) 6:4, 6:4. Rudowski (B) — mjr. Krautwald (T) 6:0, 6:3. Weynerowski (B) — ppułk. Luśniak (T) 6:2, 6:3. Cieśla (B) — Dymkowski (T) 6:2, 6:3. Sioda (B) — Jagalski (T) 6:2, 6:4. Korczewski (T) — Komierowski (B) 6:4, 6:4. Por. Sypniewski (B) — por. Fryszczyn (T) 7:5, 6:3. Świderski (B) kpt. Zaleski (T) 6:4, 6:2. Buza (T) — Stasiak (B) 5:7, 6:2, 6:2. Poczewski (T) — Machnikowski (B) 6:2, 6:3. Doręgowski (T) — Miohnik (B) 6:2, 6:4. Kpt. Bronikowski (T) — Stankiewicz (B) 6:0, 6:1. Kamiński (B) — Bugajski (T) 6:3, 6:1. Stogowski, Dymkowski (T) — Sioda, Rudowjski (B) 6:3, 3:6, 10:8. Cieślą, Komierowski (B) — por. Fryszczyn, Korczewski (T) 1:6, 6:3, 6:4. Double: Stogowski, ppułk. Luśniak (T) — Petel, Weynerowski (B) został przerwany z powodu ciemności. Jendowa, Petel (B) — Stogowski, Orłowska (T) 6:4, 6:4. Fryszczynowa, ppułk. Luśniak (T) — Bielawska, Rudowski (B) 4:6, 7:5, 6:3. Niesiołowska, Weynerowski (B) — Wojtczakowa, mjr. Krautwald (T) 6:4, 4:6, 6:3. Fryszczynowa, Orłowska (T) — Bielawska, Bauerowa (B) 6:3, 6:2.

G. K. S. Toruń — Juniorzy Bydgoszcz 5:2

Mecz tenisowy, rozegrany w Bydgoszczy pomiędzy powyższemi drużynami zakończył się zwycięstwem zespołu toruńskiego 5:2. Wyniki były następujące: Kuśmiński (B) — Rosicki (T) 6:8, 6:1, 7:5. Szuman (T) — Putz (B) 6:2, 6:4. Krugłowski (T) — Zwolanowski (B) 4:6, 6:0, 7:5. Łoziński (B) — Kince (T) 6:4, 10:8. König (T) — Szmidt (B) 6:1, 6:3. Kince, Ketul (T) — Kuśmiński, Putz (B) 6:4, 2:6, 8:6. Szuman, König (T) — Zwolinowski, Łoziński (B) 8:6, 6:3.

Kto walczy w trzeciej rundzie o puhar Davisa

(m) W trzeciej rundzie walk tegorocznych o puhar Davisa walczyć będą następujące państwa: Irlandja — Niemcy w Berlinie. Zwycięzca meczu tego spotka się ze zwycięzcą spotkania Polska — Anglja. To ostatnie spotkanie odbędzie się w Warszawie w dniach 9—11 czerwca b. r.

Ponadto: Szwajcarja walczy z Włochami w Montreux, a Danja z Japonją w Kopenhadze.

Ameryka prowadzi o puhar Davisa

Filadelfja. W drugim dniu zawodów tenisowych o puhar Davisa pomiędzy Ameryką a Australją, rozegrana została gra podwójna, w której para amerykańska Alison, van Ryn pokonała parę australijską Crawford, Hofman w czterech setach 6:0, 6:4, 5:7, 7:5. Po drugim dniu prowadzi Ameryka 3:0.

Zjazd delegatek klubów sportowych „Rodziny Wojskowej“

IV-ty zjazd delegatek K. S. R. W., odbędzie się dnia 3 czerwca r. b. o godz. 10 rano w małej sali Kasyna Garnizonowego z następującym porządkiem dziennym: 1) zagajenie; 2) wybór prezydjum zjazdu; 3) odczytanie i przyjęcie protokółu poprzedniego zjazdu; 4) sprawozdanie zarządu głównego; 5) sprawozdanie kasowe; 6) udzielenie absolutorjum ustępującemu zarządowi głównemu; 7) wybór nowych władz klubu; 8) inwentarz; 9) referat; 10) sprawa IV zawodów międzyklubowych; 11) wolne wnioski.

Letnie obozy wędrowne dla kobiet

W roku bieżącym Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego organizuje szereg niezwykle ciekawie pomyślanych letnich obozów wędrownych dla kobiet.

Projektowane są obozy wędrowne następujące:

1) 3-tygodniowy obóz wędrowny z metodyką wycieczek krótkich, ze stałą siedzibą w Skolem (lipiec br.). Na obóz mogą się zgłaszać nauczycielki, instruktorki w. f. Celem tego obozu jest zaznajomienie z metodyką prowadzenia krótkich wycieczek turystycznych.

Zgłoszenia do dnia 15 czerwca rb. kierować do Państw. Urzędu W. F., Warszawa, Myśliwiecka 3-5. Opłata za obóz wyniesie zaledwie 50 zł. wraz z wyżywieniem. Do podania należy dołączyć świadectwo lekarskie, stwierdzające całkowitą zdolność fizyczną i dobry stan zdrowia.

2) 2-tygodniowy obóz wędrowny z nauką metodyki turystyki i obozownictwa, na terenie Nowogródczyzny w lipcu br. Na obóz mogą się zgłaszać nauczycielki i harcerki, oraz członkinie innych stowarzyszeń, propagujących turystykę, wreszcie — osoby prywatne, mające zamiłowanie do turystyki. Celem obozu jest — zaznajomienie z metodą wędrówek w celach turystycznych i krajoznawczych, nauka rozbijania obozu, organizowania noclegów i t. d. Zgłoszenia i opłata — jak przy obozie poprzednim.

Z życia Klubu Wioślarskiego

Nadzwyczajne walne zebranie Klubu Wioślarskiego w Toruniu odbyło się w ub. piątek pod przewodnictwem prezesa dyr. *Twardzickiego.*

Sprawę statutu referował p. *Melerski.*

Następnie omawiano ogólne sprawy sportowe. Wobec rezygnacji p. *Barwickiego* z czynności naczelnika przystani i przewodniczącego Komisji Sportowej, z powodu nawału pracy zawodowej, zebrani jednogłośnie wybrali na naczelnika *por. Pająka* i dopełniono Komisję sportową przez wybór nowych członków *kpt. Chodackiego* i *p. Staszkiewicza,* który został jednocześnie gospodarzem technicznym.

Nareszcie zostanie zrealizowaną sprawa wykonania pudła do treningu, którą zajął się kpt. Chodacki.

Opracowanie regulaminu i urządzenie wioślarni w roku bieżącym, przekazano Zarządowi.

Zakończenie międzynarodowych mistrzostw Warszawy w tenisie

Warszawa (tel. wł) W niedzielę rozegrane zostały na kortach W. L. T. K. ostatnie półfinały, finały międzynarodowych mistrzostw Warszawy. W grze pojedyńczej panów w finale Hebda pokonał Warmińskiego w trzech setach 6:2, 11:9, 6:3, zdobywając mistrzostwo Warszawy. W grze mieszanej w finale para polska Jędrzejowska, Tłoczyński wygrała po zaciętej walce z parą niemiecką Horn, Eichner 9:7, 9:7. W grze podwójnej panów w finale para Tłoczyński, Maks Stolarów odniosła zwycięstwo nad parą Eichner, Hebda 7:5, 6:4, 8:6. Mistrzem Warszawy został więc w grze pojedyńczej panów Hebda, w grze pojedyńczej pań Horn, w grze podwójnej panów **Tłoczyński i Maks Stolarów,** w grze mieszanej para **Jędrzejowska i Tłoczyński,** wreszcie mistrzem junjorów został p. **Majewski.**

Niemka Horn mistrzynią Warszawy w tenisie

W sobotę odbyły się w Warszawie na kortach Warszawskiego Lawn Tenis Klubu półfinałowe zawody o mistrzostwo Warszawy w tennisie. Najwięcej zainteresowania wywołał finałowy mecz o mistrzostwo Warszawy pomiędzy Niemką Horn a mistrzynią Polski Jędrzejowską. Mecz ten miał również charakter rewanżowy. Polka niestety była tym razem niedysponowana i spotkanie przegrała w trzech setach. Niemka w ten sposób zdobyła tytuł mistrzyni Warszawy. Mniej szczęśliwie zakończył się mecz berlińczyka Eichnera z Hebdą w rozgrywkach półfinałowych. Hebda wygrał spotkanie zdecydowanie w dwuch setach 6:2, 6:3.

Konkursy hippiczne 18 pułku ul.

Z okazji święta **ułanów pomorskich** (18. b. m.) odbyły się zawody sportowe dla oficerów i podoficerów na placu ćwiczeń 18 pułku ułanów w Grudziądzu.

W kategorji oficerów w biegu myśliwskim pierwsze miejsce zdobył rotm. **Niegowski** na klaczy **„Kolenda“**; 2) por. **Tarkowski** na koniu **„Witoś“**; 3) por. **Łoś** na wał. **„Manson“**; 4) por. **Ossowski** na koniu **„Pionier“.**

Po zawodach rozdano nagrody zwycięzcom za szampionat, który się odbył w ubiegłym tygodniu, nagrody otrzymali por. Kobiaszwili, por. Tarkowski, por. Włoś, por. Ziółkowski.

W konkurencji podoficerów: 1) wachm. Urban, 2) st. wachm. Lewandowski, 3) kpr. Bonikowski, 4) wachm. Okonowski.

W konkursie władania bronią białą (szabla i lanca): 1) plut. Suszyński, 2) wachm. Urban, 3) kapr. Rumiński.

Udział publiczności bardzo duży.

Turniej mistrzów boksu w Inowrocławiu

Mistrzostwo Polski — K. S. Goplanja Inowrocław 10:4

W sobotę 28 maja odbyły się w Inowrocławiu na stadjonie Sokolni, turniej bokserski organizowany przez K. S. Goplanja. Zawody stały na b. wysokim poziomie. Organizacje dobra. Sędzia w ringu **Erdmanowicz** z Poznania. Publiczności około 2000 osób.

Waga musza. Mistrz Polski Rogalski (Warta) remisuje z Rogowskim.

W. mieszana m. Polski w. koguciej Polas (Warta), wygrywa nieznacznie na punkty, z Lelewskim w. piórkowej.

W. piórkowa, m. Polski Wolniakowski (Warta) remisuje z Walkowskim, który przedstawia dobry materjał.

W. lekka. Lipiński (Warta) najlepszy mistrz techniki, łatwo bije w 2 rundach przez k. o. Radomskiego. W półśrednia. M. Polski Arski (Warta) natrafia na dobrego przeciwnika Kulisa (2-gi raz na ringu), który po opanowaniu tremy, nieznacznie ulega Arskiemu na punkty.

W. średnia. M. Polski Wezner (GKS) Grudziądz w niełądnej walce bije w 3 rundzie przez k. o. Jóźkowicza.

W. półciężka. M. Polski Wystroch (Pol. Katowice) walczy z Zielińskim II. Walka niełądna ze strony Wystrocha, który otrzymuje 3 napomnienia, zwycięża Zieliński przez dyskwalifikację Wystrocha.

Polska zwycięża Jugosławję

Zagrzeb (tel. wł.) Mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Polski i Jugosławji zakończył się zwycięstwem *Polski 3:0 (0:0).* Bramki strzelili Nawrot (2) i Ciszewski.

Na boiskach krajowych

Warszawa. Mecz piłkarski **Warszawa — Poznań 3:3.**

Łódź. Mecz piłkarski **Łódź—Lwów 0:1.**

Kraków. Mecz pomiędzy drugą drużyną Warszawy z Krakowem przyniósł wynik 4:2 (1:1) dla Krakowa.

Lublin. Mecz piłkarski Lublin—Siedlce 0:1 (0:1).

PPG. mistrzem Pomorza

Grudziądz — W dniu wczorajszym odbył się mecz piłki nożnej o *mistrzostwo Pomorza* pomiędzy Polonją z Bydgoszczy a GKS 1925 PPG. Po pięknej grze mecz zakończył się wynikiem 1:1 (1:0) na korzyść PPG. Publiczności na meczu wyjątkowo dużo.

Koszykówka

Mecz koszykówki o mistrzostwo Pomorza rozegrany pomiędzy GKS Toruń a TS Olymją zakończył się zwycięstwem GKS Toruń w stosunku 29 : 14.

TKS Gryf mistrzem Pomorza w koszykówce

Wczoraj w godzinach popołudniowych odbył się w Grudziądzu mecz koszykówki o mistrzostwo Pomorza pomiędzy TKS Gryf Toruń i Olimpją *zakończony zwycięstwem TKS Gryf w stosunku 56 : 20.*

Legja zdobywa mistrzostwo Polski w szermierce

W drugim dniu zawodów szermierczych o drużynowe mistrzostwo Polski odbyły się następujące spotkania:

Legja (Warszawa) — A. Z. S. (Poznań) 11:5. Zdecydowane zwycięstwo drużyny warszawskiej.

W drugiem spotkaniu Legja pokonała klub szermierczy Lwów w identycznym stosunku 11:5, zdobywając tem samem tytuł mistrza Polski w szermierce.

Zebranie P. O. Z. P. N.

Grudziądz — W dniu wczorajszym odbyło się tu doroczne walne zebranie P. O. Z. P. N. na którem wybrano ponownie prezesem *p. Bączyńskiego.*

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Słowackiego 19/21
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobrostański Mostowa 6
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wł. Cieszyński, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odopwiedz. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Józef Dąbrowski Inowrocław ul. Poznańska 65
Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz, Józef Stanach, Rynek 10/II.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski“, „Dzień Bydgoski,“ „Gazeta Morska“, „Dzień Grudziądzki“, „Dzień Kaszubski“, „Dzień Kujawski“
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu